

**УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА-
СКОПЈЕ**

**ФАКУЛТЕТ ЗА ЈАВНА АДМИНИСТРАЦИЈА И
ПОЛИТИЧКИ НАУКИ**

-Магистерски труд-

Тема:

**Глобализацијата и модерната комуникација во спречувањето на
тероризмот: студија на случај Турција и Франција**

Изработила

Вероника Гегова, ID 121234

Ментор:

Проф.д-р Лилјана Силјановска

Ноември, 2018

Скопје

СОДРЖИНА:

1. Вовед.....	4
2. Цели и методологија на истражувањето.....	8
3. Кратка историја на тероризмот.....	10
3.1. Кратка Историја на тероризмот во Турција.....	12
3.2. Кратка Историја на тероризмот во Франција.....	13
4. Глобализацијата и модерната комуникација.....	16
4.1. Глобален тероризам	17
4.2. Тероризмот и современите технологии.....	18
5. Борба со глобалниот тероризам.....	24
5.1. Резултати од анкета.....	25
5.2 Резултати од интервју.....	44
6. Начини на справување со терористички закани во Турција и Франција.....	46
6.1. Турција во борба против современиот тероризам.....	46
6.2. Франција во борба против современиот тероризам.....	48
7. Компаративна анализа за случаите на Турција и Франција.....	50
8. Заклучок.....	52
9. Библиографија.....	54

АПСТРАКТ

Во современиот свет терористичките активности не се непознати. Тие како метод на политичка битка биле применувани од многу одамна. Со текот на времето, со развојот на технологиите и општествените текови, тероризмот го менува профилот и неговите начин на дејство се услогласуваат со современите текови. Сите видови на современа комуникација се една од алатките на терористите. Така, разни активности на нивното организирање и ширење на дезинформации можат да бидат спроведени преку медиумите. Порано, медиумите немаа толку големо влијание во ширењето на терористичката пропаганда, но денес тие значително помагаат во организирањето и подготовката на терористички активности преку интернетот и ИТ технологиите. Некои од најпопуларните начини на комуникација на терористите кои се пренесуваат преку Интернет се: регрутација, пропаганда, сајбер-тероризам и други нелегални дејности.

Во рамките на овој труд се опишани главните карактеристики на определени средини - Франција и Турција, во однос на законите од тероризам и нивната борба со овие закани. Наведени се места и начините на кои најчесто се врши индоктринацијата односно радикализација на одредена ранлива група на луѓе кои подоцна стануваат радикални исламисти а подоцна и терористи.

Главната цел на овој магистерски труд е да даде придонес кон изнаоѓање на соодветни мерки и начини на борба против фундаменталистички милитантни групи кои ја користат современата комуникација. Врз основа на ова може да се даде квалитетет придонес во превентивното делување кон овие појави.

Клучни зборови: тероризам, глобализација, модерна комуникација, закана, безбедност, ризици, превенција

ABSTRACT

In the modern world, terrorist activities are not unknown. They have been used as a method of political since long ago. Over time, with the development of technologies and social trends, terrorism changes its profile and its mode of action is being harmonized with modern trends. All types of modern communication are one of the tools of the terrorists. Thus, various activities of their organization and dissemination of disinformation can be carried out through the media. Earlier, the media did not have such a big impact on the spread of terrorist propaganda, but today they significantly assist in the organization and preparation of terrorist activities through the Internet and IT technologies. Some of the most popular ways of communicating to terrorists transmitted over the Internet are: recruitment, propaganda, cyber terrorism and other illegal activities.

This paper describes the main features of certain environments - France and Turkey, in terms of threats from terrorism and their struggle with these threats. Listed are the places and ways of indoctrination or radicalization of a certain vulnerable group of people who later become radical Islamists and later terrorists.

The main goal of this master's thesis is to contribute to finding appropriate measures and ways of combating fundamentalist militant groups that use modern communication. On the basis of this, one can give a quality contribution to preventive action towards these phenomena.

Key words: terrorism, globalization, modern communication, threat, security, risks, prevention

1. Вовед

Во денешно време светот е соочен со голем број на предизвици. Еден од нив е заканата од современиот тероризам, состојба која се повеќе влијае и која има за цел да го обликува животот напуштајќи ги вредностите на слобода, слободна комуникација итн. Со постојаниот напредок на технологијата се овозможува полесна комуникација со луѓето од различни држави со кои се пренесуваат различни идеи и сфаќања на поединци кои можат да бидат радикални и сој тоа да ги поттикнуваат терористичките акти.

Гледано од историски аспект, може да се констатира дека власта, во некои случаи, глобално во практикувањето применувала терор, односно применувала стратегија на предизвикување страв. Во современи услови тероризмот добива светски димензии како општочовечко зло, а токму затоа и претставува предмет на проучување на повеќе науки и научни дисциплини. Тероризмот е актуелен во повеќе теории како во филозофијата, социологијата, социјалната психологија, криминалистичките и безбедносните науки.

Од крајот на Студената војна па до денес многу интелектуалци и истражувачи предупредуваат на следниот предизвик со кој ќе се соочи западниот свет, а тој предизвик е заканата од терористите кои се повеќе ќе имаат пристап до разурнувачкото оружје. За општествените науки не е спорен фактот дека противречностите во современото општество кое и покрај што се бори со тероризмот создава и услови за негов развој. Со ова ни дава право да заклучиме дека нема јасен став за потеклото и други општествени и индивидуални аспекти кои помагаат да се развива и шири тероризмот. Така, со неколку примери може да се потврди дека преку погрешно преземените мерки за спречување на тероризмот, наместо да се спречи и елиминира, може и повеќе да се стимулира.

Според Рандал¹ „...Тероризмот е стар колку и човечката цивилизација. За некои се чини дека поединци и организации го користеле тероризмот со милениуми, додека други инсистираат дека вистинскиот тероризам има само околу децении. Оружјето,

¹ Randal .D Law (2016) .Terrorim:A History. Cambridge, UK, стр.1

методите и целите на терористите постојано се менуваат, но основните карактеристики останаа уште од најстарите времења.

Тероризмот за почеток се појави во Франција за време на Големата Француска Револуција кој бил наметнат од Јакобинците во Франција. Се до нападите во САД во 2001 година, тероризмот и не била тема на општа дискусија во која е третиран како глобална закана. Пред нападите постоеле малку написи во кои постоела опширна дискусија во врска со тероризмот и така денес оваа тематика е застапена во многу дебати, филмови, книги итн.

Бројни автори ја третираат оваа проблематика од најразлични точки на гледишта. Според Џексон² „...Тешко е да се поверува сега, но имаше време пред 11 Септември 2001 година кога тероризмот беше прилично помала загриженост за јавната политика, академијата и популарната култура. Во тие денови, по периодот на ривалство во студената војна, креаторите на политиката беа повеќе загрижени за прашања како што се нелегална трговија со дрога, нуклеарно ширење, непријателски држави, граѓанската војна и хуманитарните кризи. Неверојатно како што може да изгледа, имало неколку закони специјално дизајнирани да се справат со тероризмот и само неколку прилично мали агенции посветени на нејзината контрола. Денес живееме во светот заситен со тероризам. Не само што тероризмот е главна грижа на домашната и меѓународната политика со навистина огромни ресурси инвестирани во него, но животите на речиси секој човек на планетата биле изменети на некој начин со нови закони и мерки дизајнирани за борба против него...’.

Така според авторот Стојчев³, „... Современиот свет е исправен пред бројни закани и ризици со кои се загрозува безбедноста на поединецот, нацијата и светот воопшто. Една од континуираните закани за современата безбедност претставува тероризмот. Денес, тероризмот се појавува во разновидни облици и се остварува од различно мотивирани терористи. Лицето на терористот се повеќе се менува од ден за ден и се појавува во се позастрашувачки модалитети. Со тоа расте и опасноста од оваа безбедносна закана. Поледиците од тероризмот ги чувствуваат подеднакво како сиромашните и неразвиени држави, така и најразвиените и моќни држави.

² R. Jackson (2012): Richard. Jackson. Samuel. Justin. Sinclair. Contemporary debates on terrorism. Routledge. NY. стр.1

³ Стојчев Б.: Борис. Стојчев. Тероризмот како закана за современата безбедност. Магистерски труд. Европски универзитет Република Македонија. Стр.1

Едноставно, не постои безбедносна имунизација од терористички акти. Секојдневно сме сведоци на извоз на тероризам, посебно е актуелен последниот замав поврзан со бегалската криза. Бројни и ладнокрвни терористи под превезот на бегалци од Сирија, Ирак, Иран, Авганистан итн., легално ги поминаа границите на неколку држави и се вгнездија во развиените европски држави. Ефектот набрзо се оствари. Во најновите терористички акти од 2016 година страдаа граѓани кои во погрешно време се наоѓаа на погрешно место. Лицето на тероризмот во современиот свет ја наметнува потребата од остварување на што позначајна соработка помеѓу современите држави како прв одговор на тероризмот како закана за современиот свет...’’

Меѓународната комуникација во светот во последно време, бележи тренд на рапидна и суштинска промена. По втората светска војна, во глобалната комуникација беа застапени судирите на студената војна во која САД и СССР и нивните сојузници, беа спротивставени.

Денес, во периодот после распадот на СССР донесе многу суштински промени во светот во која расте директната загроеност од тероризам. Тоа може да се согледа во многу значајни сфери на живеење. Така, во информативниот простор на глобална комуникација доминираат темите кои го третираат тероризмот и неговите закани. Забележителен е стравот од тероризам и во секојдневниот живот на луѓето. Во определени средини, особено во западниот свет начинот на живот заради овие закани се менува, а тоа е особено изразено по 11 септември 2001 година.

Денес, Соединетите Држави стојат сами како единствена суперсила во светот. Додека другите економските субјекти, како Европската унија и делови од Азија, кои секојдневно се натпреваруваат со САД на глобалниот пазар, не постои голема странска воена закана за Соединети Држави. Постојат и други закани а тоа се од талибанците, Ал Каеда, исламски цихад, бомбаши-самоубијци и екстремисти. Од друга страна светот има ново оружје за да се соочи со западните нации, а тоа се паметните телефони, интернет, сајтовите за социјално вмрежување, видео камери, Твитер, Фејсбук и други средства. Импровизирани експлозивни направи станаа замена од плашењето од нуклеарната бомба во ерата на Студената војна. Терористите од многу

линии го заменуваат комунизмот како зловна сила. Блискиот Исток и другите народи кои засолнуваат и обука на екстремисти се новата зловна империја.⁴

Низ истражувањето на оваа магистерска теза, ќе се спроведе анализа на начините на кои овие организации делуваат и кои се нивните методи со кои што ја злоупотребуваат модерната комуникација. Во овој труд ќе се анализираат кои се причините за терористичките акти, како модерната комуникација влијае врз тероризмот и со кои алатки може да се спречи тероризмот претставени преку случаите на Турција и Франција.

⁴ Thomas L. Mcphail (2014) стр.1

2.Цели и методологија на истражувањето

Наслов на магистерската работа е Глобализацијата и модерната комуникација во спречувањето на тероризмот студија на случај Турција и Франција Предмет на истражување во магистерската теза е начинот на кој Турција и Франција преку глобалните комуникациски канали го спречуваат модерниот тероризам, кој во основа за своето делување овие канали широко ги исползува. Сведоци сме дека во денешно време тероризмот преставува глобална закана за мирот и безбедноста но и за економијата во целост. Во денешно време терористичките организации стануваат се помоќни и нивните методи се пожестоки во кој светот се менува повеќе и побрзо од било кога во минатото. Комуникацијата, со развојот на новите технологии станува се полесна и достапна на секого. Глобалното комуницирање повеќе не е привилегија туку е нормална секојдневна појава. Интернетот, социјалните мрежи, мобилната телефонија и другите технолошки придобивки прават информациите и изложеноста на нив од секаков вид да биде дел од нашите животи. Терористичките организации со овој пристап на канали во голема мерка ги злоупотребуваат за своите активности. Размената на нивни информации, регрутирањето на нови членови, планирањето на активности користејќи ги современите текови го прави нивното делување брзо и нивната организација станува распространета и децентрализирана што претставува навистина глобална закана.

Глобалните закани бараат и глобален одговор. Низ истражувањето во оваа магистерска теза, ќе се спроведе анализа на начините на кои овие организации делуваат и на нивните методи имајќи ги во вид модерните глобални комуникации. Се поголемото отворање на светот едни кон други, се поголемиот проток на луѓе, стоки и услуги помеѓу земјите во светот, го прават светот да биде попорозен и поранлив на глобалниот тероризам. Во овој труд ќе се анализираат кои се причините за терористичките акти, како модерната комуникација влијае врз тероризмот и со кои алатки може да се спречи тероризмот претставени преку случаите на Турција и Франција.

Целта на овој труд е да даде приказ во која мера модерната комуникацијата со сите свои техники и алатки влијае врз концептот и методите на современиот тероризам и кои алатки стојат на располагање да се спречат терористичките акти.

1. Основна цел на овој труд е да се анализираат активностите за превенција на терористичките акти преку спречување на терористичките организации да ги користат глобалните комуникациски можности за вршење на заеднички терористички активности за нивна внатрешна комуникација и координација, за пропаганда и дезинформации, за регрутирање и финансирање, и за нивни разузнавачки активности.

2. Дополнителна цел на овој труд е преку анализите и заклучоците дадени во него е да се подигне свеста и да се отвори пат за зајакнување на капацитетите на полицијата, воените институции, и на сите други релевантни институции кои преку соодветни контрамерки ќе дадат адекватен одговор. На тој начин би можеле да се отворат и нови можности за зголемување на анти терористичката соработка на национално, регионално и глобално институционално ниво во превенција, сузбивање и гонење на организаторите и учесниците во тероризам кои своите методи ги наоѓаат во употреба на глобалните комуникациски текови и социјалните мрежи.

3. Крајна цел на овој труд е да даде придонес кон унапредување на билатералните и мултилатералните соработки во подобро димензионирање на безбедносните одговори кон тенденциите за тероризам и радикализација на регионот. На тој начин би се подобрила способноста за брзо и навремено реагирање во превенцијата на актите поврзани со овој опасен прблем.

Во магистерскиот труд користена е обработка на достапни податоци, книги и литература, интервју и анкета во кој е анализирано и утврдено како да се спречи тероризмот односно кои се превентивните мерки и како да се дојде до поголема безбедност во современиот свет.

3.Кратка историја на тероризмот

За да ја разбереме појавата на тероризмот и за да можеме да ги изнесеме нашите претпоставки за иднината на тероризмот, потребно е да се истражуваат корените на потеклото на тероризмот.

Според Валтер ⁵, „*Тероризмот се појави во многу различни форми и од такви различни мотиви како движење на верски протест, политички бунтови и социјални востанија. Еден од најраните познати примери за терористички движење е сичари, високо организирана религиозна секта која се состои од мажи со помали наредби активни во борбата со Зелотот во Палестина...*”.

Политичкото насилство отсекогаш земало голем замав во историјата низ целиот свет. Тоа е прикажано како свесен организиран криминал и идеолошки оправдан тероризам од страна на недржавните актери како политичка филозофија и како стратегија за обид на стекнување политичка моќ, а не прикажана како производ од политичка борба.

Тероризмот е дефиниран како намерна тактика и стратегија на убиство на владини претставници и отстранување на инфраструктурата на земјата од страна на групи кои бараат политичка моќ. Тероризмот е политичка алатка која има голем број аспекти кои станаа извонредно конзистентни во текот на својата 200 годишна историја како свесно формулиран аспект на идеологијата. Тие вклучуваат:

- Дека со текот на времето тероризмот ќе поттикне поширока масовна поддршка за зголемување на омразата и со инспирација дека целната влада не може да се одбрани и може лесно да се порази.
- Се верува дека терористичките напади се способни да уништат функционирањето на една влада, економски систем или општество.
- Терористичката акција може да донесе поширок интерес и поддршка на причината.

Авторот Бари Рубин ⁶ во своето дело дава многу квалитетен приказ на историјатот на тероризмот. Во продолжение ќе се задржиме на некои позначајни историски факти:

⁵ Laqueur W.(2017) A History of terrorism. Routledge. New York,USA Стр.7

⁶ Barry Rubin(2015) Chronologies of Modern Terrorism, Routledge, New York, USA. Стр 6-7

Јули 1586 година- Ентони Бабиндтон католичар за Англија, вклучена во шпанската влада пишува писмо до затворената колешка Католичката Марија која е кралица на шкотите барајќи од неа за да одобри план за атентот врз кралцата Елизабета I за да го отвори патот за престолот на Марија на тронот.

Ноември 5, 1605 година- Заговор од британскиот католик Гај Фокс и неколку други да го разнесат домотна парламентот со барут во обид да го убијат кралот Џејмс I и неговите протестантски сојузници во кој обидот е откриен и спречен. Исто така било планирано и киднапирањена кралските деца во кој започнува револтот во Англискиот Мидленс.

Септември 2-6, 1792 година- три години во Франција е соборувањето на монархијата, масакрите кои се спроведуваат во Париз и тогаш народот се пробива во затвори.

1793 година- Грачфус Бабер франциски политички медијатор и новинар го монтира **ТЕРОРИСТ** во својот весник **ТРИБЈУН НА НАРОДОТ**.

1793-1794- Период познат како големиот терор или владеењето на теророт во Франција е првата употреба на концепт како терор, тероризам и терористи.

21 Јануари 1793 година- Кралот Луј XVI беше осуден за предавство од страна на Националната Конвенција, уставно и законодавно Собрание на Франција во овој период.

6 Април 1793 година- Комитет за Јавна безбедност е основан од Националната конвенција кој се состои од 12 мажи кој го насочува владеењето на теророт, преземајќи контрола над судењата и егзекуциите.

5 Септември 1793 година- Француската Национална Конвенција гласови за спроведување на терористичките мерки за потиснување на наводни контрареволуционерни активности каде што во текот на овие 7 месеца се убиени од 35.000-40.000 луѓе.

25 Декември 1793 година- во говорот Принципите на Револуционерната влада се повикува на доброто на народот како главна причина на тероризмот.

5 Февруари 1794 година- Робеспјер вели дека ќе се воспостави универзална тенденција кон доброто, а фракциите да се елиминираат.

27 Јули 1794 година- Француската Национална конвенција го апсат.

3.1 – Кратка Историја на тероризмот во Турција

Денес тероризмот во Турција е значително распространет за разлика од минатите години и се смета за важно прашање за турските власти кој има голем проблеми со курдско-турскиот конфликт почнувајќи од 1978 па се до денес. Според Унал⁷ „... Има две главни гледишта поврзани со две заедници кои преовладуваат во курдското прашање. Овие се традиционалистички и социјалистички пристапи во кои поранешниот бара учество во сите политички, општествени и економски аспекти на владиното одлучување и поделба на власта, додека вториот се залага за вооружена борба и бара одвојување со сите средства. Курдите споделувајќи го традиционалистичкото гледиште, постигнаа интеграција во остатокот од земјата во сите горенаведени аспекти, користени од уставната влада и воспоставени граѓански и политички права...”.

Во Турција почетокот на тероризмот потекнува од студентското протестно движење во 1960-тите кога левичарските радикали не се согласиле со политичкиот режим и почнаа да прават улични демонстрации со цел да формираат нова политичка партија, Работна сила партија на Турција. Откако левичарските радикали добија само 3% од гласовите на изборите во 1965 година и 2,7% од гласовите четири години подоцна тие почнаа да се придвижуваат кон милитантниот пристап. Тие користеа експлозивни и оружје од страна на Палестинската ослободителна организација .

Левичарскиот тероризам започна во 1969 година кога револуционерите и социјалистите ја формираа Федерацијата на револуционерната младина на Турција кои вклучуваат бомбашки напади, грабежи на банки и киднапирања. Во 1971 година војската го прогласила воениот закон за апсење на револуционери и во 1973 година овие инциденти престанаа.

Нападите во Турција се организирани од страна на Исил и Курдските групи. Овој историјат започнува од 2015.

5 Јуни 2015 Дијабакир-2 убиени и повеќе од 100 повредени во која се случи експлозија.

⁷ Cosar.Unal. M (2012) Counterterrorism in Turkey: Policy Choices and Policy Effects toward the Kurdistan Workers' Party (PKK) (Extremism and Democracy) 1st Edition. Routledge, USA, Canada стр:9

20 Јули 2015 Сурук -32 повредени и 100 повредени кога активистите влегоа во Сиријско-Курдскиот град-Кобане и ставија експлозив за време на предс настан.

10 Август 2015 Султанбејли во Истанбул- 7 повредени во експлозија на полициска станица и предизвика пожар во близина на другите згради.

1 Декември 2016 Бајрампаша во Истанбул-во инцидентот се 5 повредени кога за време на гужвата експлодира бомба на надвозникот блиску до метро станицата.

12 Јануари 2016 Султанахмет во Истанбул-10 убиени, додека 15 повредени кога бомбаш самоубиец се разнесе на плоштадот популарен за туристи.

17 Февруари 2016 во Анкара-за време во гужвата кога 28 убиени, додека 61 повреден кога експлозијата се случи во воено кое имаше луѓе.

13 Март во Анкара-37 убиени и 70 повредени, ова е втора експлозија во главниот глад во која изгореа автомобили.

7 Јуни 2016 Бејазит во Истанбул-убиени и 36 повредени кога експлозија настана блиску до метро станицата и до големиот пазар.

28 Јуни 2016 Ататурк Аеродром-41 убиен и 239 повредени, кога се слушнати експлозии и истрели на аеродромот. Истрелите од огнено оружје биле слушнати на паркингот на аеродромот, додека експлозиите се случиле во влезот кон терминалот во меѓународни пристигнувања и се чини дека се предизвикани од страна на бомбаши-самоубијци. Експлозиите се случиле во различни делови на аеродромот.

5 Јануари 2017 Измир- 2 се убиени, додека 11 повредени кога напаѓачите извршија акт врз автомобил и направија пожар во близина на судницата во западниот дел на Измир

1 Јануари 2017 Истанбул-беа 39 убиени, 69 повредени во ноќниот клуб Реина на Босфор

3.1 – Кратка Историја на тероризмот во Франција

Тероризмот во Франција, се однесува на различните терористички напади врз целата земја и нејзиното население. Тоа е критична ситуација, бидејќи многу напади беа насочени кон земјата во текот на 20 и 21 век. Тероризмот, во овој случај е многу поврзан со историјата на земјата, меѓународните односи и политичкиот пристап. Затоа,

француските законодавци ги утврдија законите за борба против тероризмот во земјата. Според Кепес⁸ „...Франција е особено примамлива цел поради катастрофално високата стапка на невработеност кај младите луѓе од емигрантските потекла. Во голема мерка, северноафриканското потекло на овие деца на емигранти, кои се одразува на арапски јазик, ехо на француската колонијална историја е благодет за арапските џихадистички регрутери кои посебно се насочени кон оваа заедница...”.

Зошто нападите почесто се случуваат во Франција, за разлика од другите земји? Тоа е бидејќи другите земји се поразвиени и имаат голема разузнувачка мрежа, понапредни системи за следење, како на странски, така и на домашни државјани. Планирањето каков било напад за ИСИС во Франција е полесно. Како прва причина е моменталната француска политичка и општествена сцена е во криза, во власта избиваат судири, додека на улиците се одвиваат масовни протести. Додека втората причина е европската разузнувачка структура којашто не е добро координирана помеѓу земјите членки на ЕУ - тие детали се открија по последниот напад во Париз, а тоа терористите го користат за своја цел.

Нападите во Франција се организирани од страна на муслиманското население.

20 мај 1978: Палестински напаѓачи намерно подметнале оган на парискиот аеродром Орли врз група патници која се качувала на летот за Тел Авив. Убиени се 8 лица, од кои 3 лица биле напаѓачи, а 3 патници биле повредени.

3 октомври 1980: 4 загинале, а 20 лица биле ранети кога експлодирала бомба скриена во моторцикл пред синагога во улицата Коперник во Париз за време на молитва.

29 март 1982: убиени се 5 лица, а 77 ранети кога нападот на возот Капитол кој возел од Тулуз до Париз е направен на денот кога во возот требало да биде тогашниот париски градоначалник, после и претседателна Франција, Жак Ширак.

9 август 1982: 5 лица намерно подметнале оган и фрлиле гранати во ресторан во Голденберг во еврејскиот кварт во Париз. Убиле 6 луѓе, а раниле 22 лица. Нападот уште не е расчистен.

⁸ G.Kepel (2017): Antoine Jardin. Terror in France: The Rise of Jihad in the West (Princeton Studies in Muslim Politics). Princeton University Press. New jersey. Стр.7

15 јули: Во експлозија на бомба во близина на шалтерот за регистрација на патници на авиокомпанијата Туркиш Ерлајнс на аеродромот Орли во Париз загинале 8 лица, а биле ранети 54 лица. Во март 1985 тројца Ерменци се осудени за тој напад и тоа на доживотен затвор, односно на 15 и 10 години.

31 декември 1983: 2 лица се убиени, а 34 ранети на железничката станица Сент-Чарлс во Марсеј при експлозија на бомба. Неколку минути порано, во посебна експлозија три лица се убиени, а три ранети во брзиот воз кој се движел од Марсеј кон Париз. Одговорноста за нападите ја презела Организацијата за вооружена арапска борба.

17 септември 1986: 7 лица се убиени, а 55 повредени во напад со бомба пред седиштето на трговскиот ланец Тати во Париз.

25 јули 1995: Бомба експлодирала на делница од приградската железница на станицата Сент Мишел во центарот на Париз. Убиени се осуммина, а ранети 119 лица. Нападот е припишан на алжирските побуненици и бил најсмртоносниот од деветте терористички акции во кои биле убиени вкупно 8 лица, а ранети 200.

Декември 3, 1996: 4 лица се убиени, а 91 повредени во напад со експлозив на станицата на подземната железница Порт-Ројал на југот на Париз. Терористичката акција била изведена налик низата напади од 1995 година.

Март 2012: на 11 и 15 март Мохамед Мерах уби 3 војници на улица во градот Тулуз, а на 19 март три деца и наставник во еврејско училиште. Мерах го убила полицијата откако го опколила станот во кој се криел.

Јануари 2015 во Тулуз и Монтаубан-напаѓач убил 7 луѓе, меѓу кои и наставник и три деца во еврејско училиште.

Ноември 2015 во Париз-актот е организиран од 7 напаѓачи бомбаши самоубијци во кои загинаа 130 луѓе и повеќе од 350 беа ранети. Ова е најкрвав терористички напад во француската историја.

Јуни 2016 во Париз- убиени 2 полицајци во кој се тврди дека напаѓачот е од Исламска држава.

4. Глобализацијата и модерната комуникација

Во современиот свет тероризмот претставува закана од глобални размери. Ниту една држава не е отпорна од терористичките напади, бидејќи не може сама да и се спротивстави на оваа глобална закана која предизвикува страв и несигурност кај населението. Според Стапли⁹ „...За разлика од тероризмот, ефектите од глобализацијата можеби не се толку очигледни и толку лесно препознатливи. Ефектите од глобализацијата немаат ништо од непосредноста и сензационализам што резултира со терор кој толку често се појавува во визуелните и пишаните медиуми...”. Тероризмот би можел да се дефинира како противправен акт на насилство кој е насочен кон одредена држава која има за цел да предизвика страв или штета, со што би се оствариле одредени (најчесто политички) цели. Според Лул¹⁰ „...глобализацијата не може функционира без медиумите, глобализацијата и медиумите дејствуваат во концерт и група, тие се два партнера низ целата човечка историја...”.

Терористичката закана се смета за секојдневна опасност во која ризикот од смрт предизвикана од терористи стана интегрална компонента. Овој феномен никогаш не бил толку застапен како сега, кога достигна крајно високо ниво на ризик во последниве години. Практиката на терор секоја година станува се посоефицицирана и цинична. Во минатиот век главните форми на напади биле земање на заложници и експлозија на јавно место. Овие форми на тероризам денес се сметаат за класични кое достигна до уништување на станбени и деловни објекти и населби, хемиски и биолошки напади, сајбер-напади и сл.

Влегувајќи во новиот милениум, човештвото се соочи со најопасниот глобален предизвик на тероризмот. Со секој изминат ден, станува сè пораспространета во планетарната скала. Терористичките методи што ги практикуваат многу екстремистички организации ширум светот покажуваат дека тероризмот е меѓународен феномен. И квалитативни и квантитативни промени се одвиваат. Бројот на екстремистички организации се зголемува; тие ја прошируваат својата географија и комплицирана структура, ги подобруваат нивните методи.

⁹ Stapley, F.Lionel (2006). Globalization and terrorism. Death of a way of life. Routledge. New York стр:9

¹⁰ Lule.J.(2015) Globalization and media. Global village of Babbble. Second edition Rowman. Littlefield. Lanham. Maryland . стр:6

Терористичките акти стануваат се повеќе насилни, бидејќи терористите ја користат најсовремената технологија, а тоа се оружјето и начините на комуникација.

4.1 Глобален тероризам

Во современиот свет тероризмот рапидно се шири кон центрите на глобалната моќ и затоа глобалниот тероризам е дефиниран како политичко насилство од страна на издвоени групи, кои сакаат да имаат влијание врз повеќе региони или врз целиот свет.

Бројот на терористички напади во светот расте. Според Луц¹¹ „...*Политичкото насилство, тероризмот и злосторствата во некои случаи тврдеа илјадници животи. Високите жртви во неки земји се кумулативни, а не резултат на само еден смртоносен напад. Други земји избегнуваа да бидат жртви на какви било акти на тероризам, но сосема е можно дека секоја земја може да доживее такви дејства во иднина...*” Но не се подеднакво погодени сите региони. Повеќето напади се случуваат во побогатите земји. Посебно активни се терористите од Исламската држава кои секојдневно ја загрозуваат безбедноста во пошироки глобални рамки.

Терористичките напади се страшно злосторство кое многупати ја шокираше цела Европа и светот. Убиени се недолжни луѓе и единственото исправно нешто што може да се направи во овој момент е градењето масовна солидарност и заедничка борба против тероризмот, бидејќи во спротивно ваквите страшни настани во Европа ќе станат сè почеста појава.

Тероризмот има долга историја и секогаш еволуирал со цел да ја преживее и за да ја задржи својата моќ. Во текот на првата деценија од 21 век, тероризмот се покажа како продорен во однос на појавата на терористичките акти, претензиите за легимитетот на терористите, истакнувањето на неколку индивидуални лидери и уште поважно таа ја нападна нашата свест, проткајувајќи го општеството со

¹¹ James M Lutz(2013): Brenda J Lutz. Global terrorism.Routledge. New York

*страшна свесност.*¹² Треба да се разбере што доведува до тероризмот и што го поттикнува. Во исто време, во вакви тешки мигови, мораме со сила да им се спротивстават на овие опасни состојби кои луѓето во моменти на вакви кризи често ги водат во искушенија кон расизам, ксенофобија и други состојби кои можат да предизвикаат искушенија кон насилство. *Целта на тероризмот е да се плашиш. Извршителите на терористичките акти често се надеваат дека ќе создадат генерализирано чувство на анксиозност и страв кај јавноста.*¹³ Единствено решение би била обединетата борба на сите народи, против тероризмот, мора да стане нова реалност и одговор на мракот кој се шири над светот.

4.2 Тероризмот и современите технологии.

Технологијата е основа на современото општество, кое ја уредува неговата динамика, со тоа и нормално дека тероризмот ќе има корист од тоа.

Ние живееме во таков современ свет во кој тероризмот денес е закана за општеството и култури на глобално ниво, и различно од минатото се постигна глобална димензија. Ние се соочуваме со глобално предупредување во кое се повеќе можни терористички напади во големите градови ја загрозуваат безбедноста на луѓето.

Социјалните медиуми се суштински елемент на модерниот тероризам; овие моќни платформи дозволија терористите да комуницираат, да направат пропаганда и регрутирање на нови симпатизери за да бидат дел од нив.

Терористички напади често се внимателно испланирани за да го привлечат вниманието на електронските медиуми и на меѓународниот печат. Тероризмот е наменет за луѓето да гледаат, а не на самите жртви.

¹² Seib, Philip (2010): Dana M. Janbek, Oliver Boyd, Andrew Hoskins. Global Terrorism and New Media: The Post-Al Qaeda Generation. Routledge . стр: 1

¹³ Leonard Weinberg (2012). Global Terrorism: A Beginner's Guide. Oneword publications. Oxford. England стр: 5

Улогата на технологијата е во првите редови на современата тероризмот. Овој поим е привиден поради разновидните технолошки достигнувања и иновации. *Присутноста на интернетот во секојдневниот живот на поединци, влади и корпорации ја направи една од најпроучуваните теми на нашето време. Во рамките на големиот интерес на интернетот и неговото општествено, политичко и економско значење, развиеното подрачје на истражувањето сврте вниманието кон начините на кои интернетот стана составен дел од стратегијата на тероризам.*¹⁴ Можности за широко распространето уништување и континуирана пропаганда, терористите ја искористија предноста на оваа технологија.

*За самите терористи, новите медиуми се, колективна, трансформативна алатка која нуди бесконечни можности за комуникација и проширување. Моќта на тероризмот не лежи во актите на поединците, туку во мрежите кои овозможуваат сигурна координација која плете терористички организации. Новите медиуми се од суштинско значење во помагањето на терористичките групи да имаат нова публика и да создадат виртуелна непронетливост што ги штити нивните операции. Овие медиуми им дозволуваат на терористичките групи да станат регионални, па дури и глобални играчи.*¹⁵ Еден од таквите во технолошкиот напредок е интернетот кој се користи за ширење на пропаганда, па дури и да собере нови регрути за терористички организации преку веб-сајтови и блогови. Многу пати, компјутери и компјутерски мрежи се компромитирани преку средствата за сајбер тероризмот да ги уништат или да се добијат информации. *Терористите користат безброј техники за нивните сајбер напади, кои користат нови технолошки откритија како што се шифрираните пораки Apps и приватни сервери лоцирани надвор од западните зони. Тие се постојано актуелни и ажурирани кои градат сопствени мрежи и имаат софтверски алатки за да ги спроведат деструктивните операции.*¹⁶ Уште една причина да се користи техниката за сајбер тероризмот е да се добијат потребните финансиски средства за поддршка на терористички кампањи. Ова може да се направи од страна на хакирање,

¹⁴ Anne Aly(2016): Stuart Macdonald. Lee Jarvis .Thomas Chen .Violent Extremism Online: New Perspectives on Terrorism and the Internet (Media, War and Security) 1st Edition, Routledge.New York стр:1

¹⁵ Seib.Philip(2010):Dana M.Janbek.Oliver Boyd.Andrew Hoskins.Global Terrorism and New Media: The Post-Al Qaeda Generation.Routledge . стр: 4 preface

¹⁶ Gadish.Orna(2017) Cyber Terror: How It Happens And What We Can Do.USA стр:1

фишинг и други методи кои успешно ќе навлезе наменетата цел на пример банкарски веб-сајтови и други финансиски институции.

Друг технолошки недостаток на човештвото беше воведувањето на оружје за масовно уништување во средината на дваесеттиот век. *Покрај значителното намалување на нуклеарните арсенали, постојат многу докази кои сугерираат дека ризиците што произлегуваат од нуклеарната безбедност всушност се проширија, каде што повеќе држави во понестабилните региони постигнале такво оружје и терористите продолжуваат да ги извршуваат нивните напади.*¹⁷ Оваа иновација создава високо ниво закана за светот кое се должи на склоност да предизвика масовно уништување и загуба на животи .

Според Вајман¹⁸, „...анонимноста што ја нуди интернетот е особено привлечна за модерните терористи, бидејќи имаат лесен пристап од буквално насекаде, со можност за објавување на пораки, за испраќање и примање е-пошта, за испраќање и преземање информации, а потоа да исчезнат во мракот..”. Терористите постојано се обучуваат во тоа како да ја користат технологијата, и го користат со цел да остане во пресрет на агенти кои се обидуваат да ги елиминираат. Оттука, тероризмот може да напредува во рамки на овој свет и неговите технолошки чуда.

Технологијата е темел на современото општество, управува со нејзината динамика, и затоа е нормално дека и тероризмот ќе има корист од тоа.

Живееме многу тежок период, тероризмот му се заканува на општеството и културите на глобално ниво и поинаку од минатото, достигна глобална димензија.

Се соочуваме со глобално предупредување. Агенциите за разузнавање и за спроведување на законот широм светот предупредуваат за можни терористички напади во поголемите градови.

Градовите Истанбул и Џакарта се последните локации според времето кога терористичката закана ја покажа својата сила, каде што терористите ја погодија беспомошна популација со воена стратегија. *И покрај ужасната трагедија на*

¹⁷ Joseph M.Siracusa(2017): Aiden Warren .Weapons of Mass Destruction:The Search for Global Security. Rowman and Littlefield. Maryland. Стр:6

¹⁸ Weinmann Gabriel(2006): Terror on the Internet: The New Arena, the New Challenges 1st Edition. US.стр:26

*изгубениот и расипаниот живот, тероризмот ретко успева да ги постигне своите цели. Режимите на терор, отсекогаш на крајот се покажаа како минливи, иако штетата што тие ја направија е значајна.*¹⁹

Современиот тероризам е моментален и непредвидлив, глобална закана која ги погоди нејзините цели, но во исто време хит широка публика, благодарение на технологијата, го доведува теророт во нашите домови.

Кибер-просторот е средина без граници, привилегирано место каде што терористите наоѓаат ресурси, прават пропагандни активности и од кои е можно да се започнат нападите против непријателите насекаде во светот. *Можностите на интернетот ги привлече терористичките организации и другите криминалци кои ја користат информативната и интеракциската инфраструктура што ја нуди интернетот и ги искористуваат слабостите својствени за интернет.*²⁰

Социјалните медиуми се суштински елемент на современиот тероризам; овие моќни платформи им овозможуваат на терористите да комуницираат, да прават пропаганда и да регрутираат нови симпатизери.

Припадници на исламската држава со голема вештина ги користат новите технологии, многу други терористички групи го користат интернетот и неговите ресурси секој ден. Исто така има и други групи кои се активни на интернет како Хамас, либанската Хезболах, египетската Ал-Гама во Исламија, партијата Фронт на народно ослободување на демократите во Турција, Курдската работничка партија, Исламското движење на Узбекистан на муџахедините и чеченците.

*Со оглед на начинот на кој недржавните држави ја користеа информатичката технологија во минатото за злонамерни цели, можеби не е изненадувачки што го забележавме растот во користењето на Интернетот за цели на терористите паралелно со зголемената распространетост на интернетот и бројот на смртни случаи поврзани со тероризмот.*²¹

¹⁹ Martin A. Miller (2012): The Foundations of Modern Terrorism: State, Society and the Dynamics of Political Violence. Cambridge University Press. стр:7

²⁰ Kremling, Janine (2017): Amanda M. Sharp Parker. Cyberspace, Cybersecurity, and Cybercrime 1st Edition. SAGE Publication. USA. Стр:2

²¹ Conway M (2017): L. Jarvis, O. Lehane, S. Macdonald, L. Nouri. Terrorists' Use of the Internet: Assessment and Response (NATO Science for Peace and Security Series E). Dublin. стр:3

Експертите објаснија дека во 1998 година бројот на веб-сајтови кои содржеле терористички материјал изнесувал 12, во 2003 година пребројувал 2.650 веб-страници и во септември 2015 година вкупниот број достигнал 9.800.

Податоците не оставаат сомнежи; терористичките организации бараат зголемен интерес за интернетот, кои постојано го зголемуваат бројот на сајтови кои моментално ги управуваат терористички организации.

Интернетот нуди едноставен пристап до глобална сцена, секој терорист веднаш може да достигне големи маси или цели одредени групи на поединци. Во одредени околности, ресурсите на интернетот би можеле да понудат анонимност на корисникот, голема предност за терористичка организација која сака да ја шири својата порака додека не остане неоткриена.

Интернетот е евтин; група терористи може да организираат ефикасни пропагандни кампањи без економски напор.

Но, аспект што најмногу го прави Интернетот привилегиран инструмент за терористички групи е тоа што е интерактивен. За прв пат во историјата, групите како Исламската држава можат да комуницираат со своите симпатизери и со своите цели.

Силата на терористичките напади денес е ефектот на засилување добиен преку социјалните медиуми, терористите ги погодија своите цели и во исто време ја користат технологијата за пропаганда да го шират стравот кај широката публика во светот.

Интернетот и технологијата општо земено, би можеле да бидат експлоатирани од страна на терористички организации за неколку цели, вклучувајќи:

- Регрутирање
- Пропаганда
- Прибирање финансиски средства
- Собирање информации
- Безбедни комуникации
- Сајбер напади
- Обука
- Купување лажни документи

Интернет пропагандата е веројатно најчестата употреба на технологијата од страна на терористички организации. Групи како ИСИС демонстрираа одлично совладување на

технологијата и длабоко познавање на техниките на комуникација. *Пропаганда е систематски обид да се шират мислења или верувања, без оглед на точноста на информациите презентирани во пораката и често се поврзуваат со порастот на нетолеранцијата, екстремизмот и тоталитаризмот и е распореден во различни медиуми како што се уметност, музика и филмови. Сега екстремичката пропаганда ги шири социјалните медиуми од сите видови и претставува закана за меѓународна безбедност.*²²

Секое видео е внимателно подготвено, а неговото програмирање е прецизно и има за цел да достигне најголем број на поединци.

Терористите ги користат новите социјални платформи како Фејсбук, Твитер и медиумски услуги, како што се YouTube. Нивниот јазик е директен, кое може да достигне одредена публика користејќи слики со големо емотивно влијание.

Онлајн пропаганда е повеќејазична. Таа не само што допира до арапските луѓе и е лесно достапна за младите луѓе.

Ефектот на засилување се добива преку лесно распространување на содржината, симпатизерите и медиумите овозможуваат лесно споделување на терористичките пораки преку електронски пораки, пораки и мобилни апликации.

²² Erbschloe, Michael(2018). Extremist Propaganda in Social Media: A Threat to Homeland Security 1st Edition. CRC Press.NW.crp:17

5. Борба со глобалниот тероризам

Поимот тероризам не е нов и за него сведочат многу длабоки историски записи. *Терористичките организации се стремат да создадат глобално опкружување кое е непријателско за земјите кое мора да се справат со тероризмот, да ја претворат либералната демократија и меѓународното хуманитарно право во меч со две острици што се насочени кон срцето на западната демократија. Овој тренд е аналогно на еволуцијата на модерното боиште.*²³ Во прилог на овој факт, терминот меѓународен тероризам се појави како сериозно прашање во 1960-тите и за жал нашите претходни владетели не направија ништо практично да се борат против теренот на тероризмот - наместо тоа, тоа беше засилено или од страна на нивниот интерес или поради нивната почетна зафат за добро владеење.

Тероризмот во своите претходни фази не беше толку моќен и брз. Со секојдневниот напредок на науката и технологијата како лесна достапност на оружје и експлозиви, како преку отворен пазар, така и преку подземјето, телевизиските и комуникациските уреди, како и зголемениот тренд на патување во воздух, се некои од главните причини за терористичките активности. На овој начин глобалниот тероризам сега стана институционализиран.

Сега главниот проблем со кој се соочува целиот свет е дека тероризмот ќе продолжи со несмалено темпо, гледајќи во историјата наназад. По ефектите на двете светски војни од 1920 и 1940, како и пост-воената деколонизација која продолжува до 1960-тите се смета за почеток на тероризмот. Американските политики и политичко однесување создадоа незадоволство, како и реакција од страна на ограбуваните борци за слобода, без оглед на религијата и националноста, чија последна подружница беше трагедија од 11 септември.

По разгледувањето на овие неколку фактори може да се забележи дека постојат мали шанси за запирање на тероризмот во светот, бидејќи активностите на терористите не се ограничени само на неколкубројни групи.

²³ Ganoz. B(2015). Global Alert: The Rationality of Modern Islamist Terrorism and the Challenge to the Liberal Democratic World (Columbia Studies in Terrorism and Irregular Warfare) . Columbia University Press. New York. Стр:2

И покрај развиените најсовремените научни помагала, со точност не може да се следи присуството и непостоењето на терористички групи во светот кои го поседуваат барањето за терористички напад. Постојат одредени групи кои непотребно ги опфаќаат настаните без вклучување во нив.

Главната цел на терористите според Лејх е²⁴, „... Тероризмот денес е нова граница полна со непредвидени предизвици, особено во областа на медиумите и комуникацијата..”. Доминантната политика што им беше дадена на терористите е да создаде малтретирање, вознемирување и страв кај луѓето. Едноставно убивање или масакр на голем број луѓе никогаш не била нивната главна цел. Тие ја користат оваа тактика како последен чекор за постигнување на нивната цел, кога сметаат дека засегнатите владетели покажуваат отпор кон нивните барања. Државниот спонзорство од страна на некои владетели-особено владетелите на Блискиот Исток за да се спротивстават на нивните конфликти која обезбеди најнови технички средства за ракување со смртоносни уреди

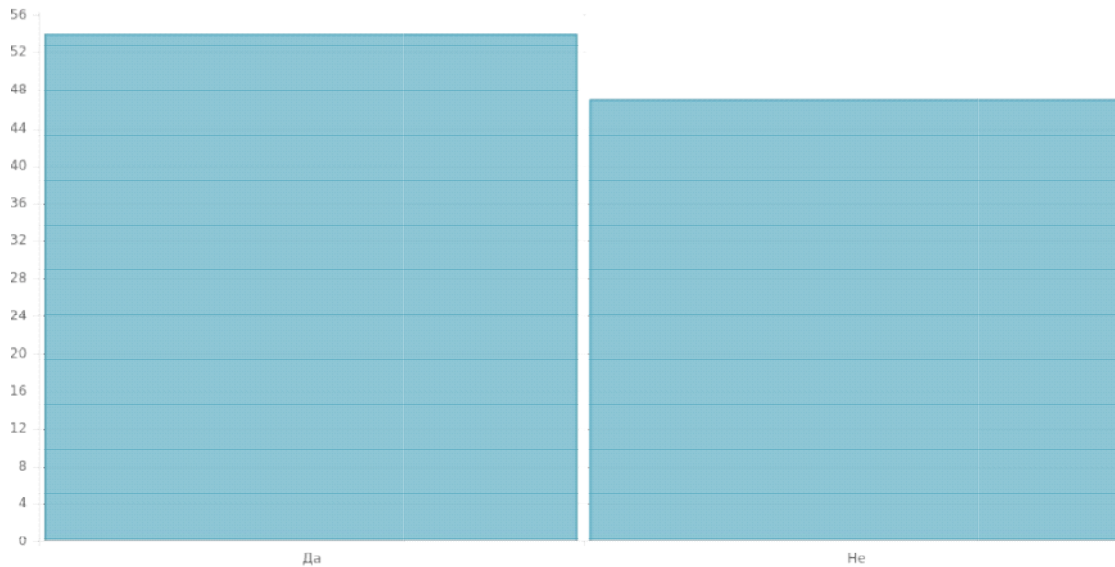
5.1 Резултати од анкета и интервју

Информираност за тероризам

1. Прашање: Дали сметате дека сте доволно информирани за заканите од тероризам?

	Да	Не	Вкупно
All Data	54 (54%)	47 (47%)	100

²⁴ Leih.Jacob(2017)Terrorism and Social Media: How ISIS is Fueled by Facebook and Twitter, and How to Stop it. Стр:1

Анализа на резултатите од анкетата

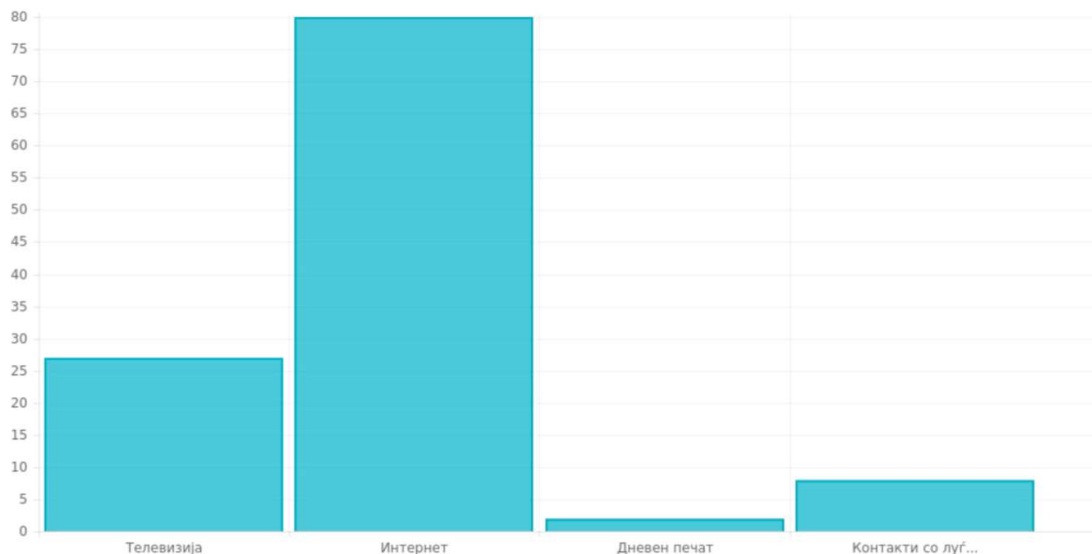
Може да се забележи дека благо преовладува уверувањето дека повеќето од испитаниците се информирани. Но заради соодносот 54 : 46 може да се каже дека постои и голема неинформираност.

Иако добар дел од испитаниците се генерално информирани во врска со тероризмот, сепак постои и значителен, скоро еднаков број на неинформирани лица. Заради тоа потребно е да се превземат мерки во насока на поголема директна информираност. Овие мерки треба да опфатат:

1. Поголема присутност на сознанија во информативниот простор
2. Одржување на тематски обуки кај популацијата во образовниот сектор

2. Прашање: Од каде најмногу добивате информации за овие закани?

	Телевизија	Интернет	Дневен печат	Контакти со луѓе	Responses
All Data	27 (27%)	80 (80%)	2 (2%)	8 (8%)	100

Анализа на резултатот од анкетата:

Од 100 испитаници на анкетата одговорија дека најмногу добиваат информации за закани од Интернетот 80%, Телевизија 27%, контакти со луѓе 8% и од дневен печат 2%. Може да се забележи дека најголема информираност на популацијата која одговорила на анкетата произлегува од интернетот што и во денешно време е нормално. Може да се забележи дека печатените медиуми се значително помалку застапени во однос на другите. Ова укажува дека најзначаен извор на информации се електронските медиуми.

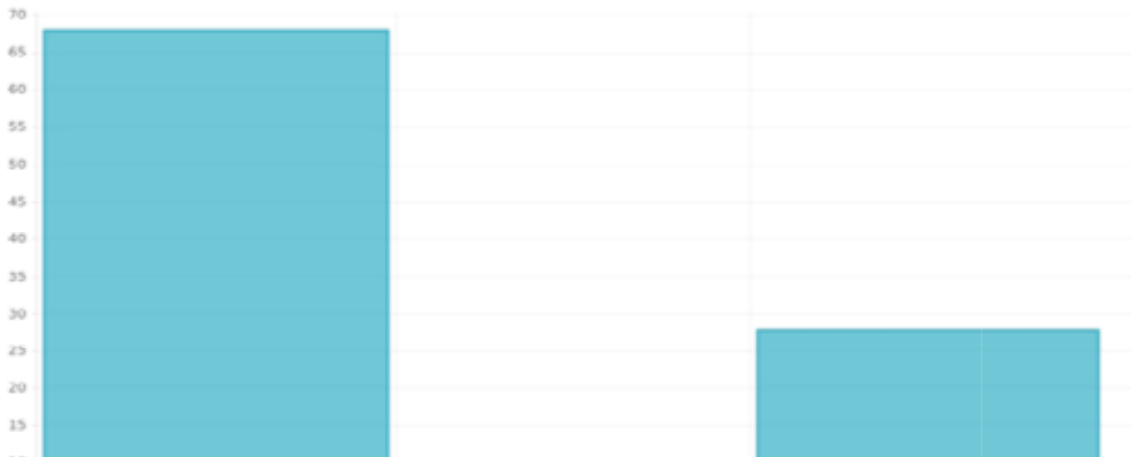
Ова сознание ја потврдува потребата за продлабочена анализа на позитивните и негативните влијанија на електронските медиуми врз терористичките текови.

Интернетот денес претставува најголема алатка за информираност во кое луѓето постојано се активни на мрежите и така ги добиваат информациите за сите настани, но понекогаш информациите кои се објавени на интернет не се точно пренесени и потребно е да се вклучат и телевизијата, дневниот печат како и контактите со луѓе бидејќи преку интернетот се зголемуваат можностите на терористите за успешно остварување на нивните цели.

1. Да се воведи посебно внимание на протокот на информации преку интернет од страна на надлежните служби
2. Да се изврши едукација во однос на веродостојноста и квалитетот на информации пласирани преку интернет
3. Телевизијата како медиум е помалку застапена од интернетот но овие информации преку телевизија се пласирани преку медиумски куќи со соодветна уредувачка политика и на тој начин се подобро организирани во однос на слободата на искажување преку интернет
4. Контактите со луѓе имаат релативно мал удел во информирањето. Овие контакти се повеќе базирани на личното искуство на оној кој ги предава информациите и заради тоа некогаш можат и да бидат неверодостојни.
5. Дневниот печат за жал има релативно мал удел во средината каде постои големо користење на интернетот.

3. Прашање: Дали социјалните медиуми им овозможуваат полесно организирање на терористите?

	Да	Не	Не знам	Responses
All Data	68 (68%)	4 (4%)	28 (28%)	100

Анализа на Резултатот од анкетата:

Од 100 испитаници на ова прашање одговорија дека 68% мислат дека социјалните медиуми им овозможуваат полесен пристап на терористите, 28% одговорија дека не знаат, додека 4% одговорија негативно.

Со оглед на фактот дека во денешно време тероризмот претставува закана од глобални размери, брзиот напредок на технологијата овозможува брзо и лесно движење, поразвиена комуникација на луѓето од една држава во друга држава со што се пренесуваат и одредени идеи и сфаќања на поединците кои можат да бидат и радикални и да го поддржуваат и поттикнуваат тероризмот.

Во денешно време социјалните медиуми се суштинскиот елемент на модерниот тероризам во кои овие моќни платформи им дадоа поголем пристап на терористите да комуницираат, да направат пропаганда и да регрутираат нови симпатизери за да бидат дел од нив. Терористите се обучуваат во тоа како да ја користат технологијата и така со ова тероризмот напредува во рамките на овој свет и неговите технолошки чуда.

Потребно да се преземат сериозни мерки за да се намали протокот на информации на социјалните медиуми а тоа е:

- Да се воспостави контрола на протокот на информации
- Да се делува превентивно и едукативно кон популацијата преку разни видови на он-лсјн активности (кампањи, придружни информации, можност за лесно пријавување на воочени терористички активности и сл)

Закана од тероризам

4. Прашање: Дали сметате дека терористичките организации стануваат се помоќни?

Анализа на резултатот од анкетата:

Од 100 испитаници на анкетата одговорија дека терористичките организации стануваат се помоќни 90%, доколку 11% одговорија негативно.

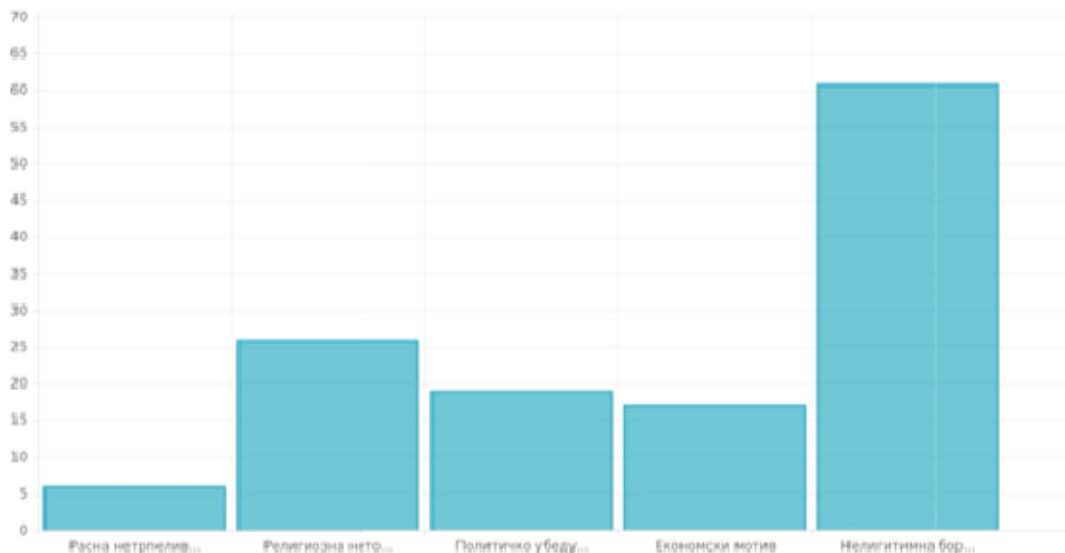
Може да се забележи дека испитаниците од анкетата имаат чувство за зголемена опасност од тероризам и дека терористичките организации стануваат се помоќни. Ова се должи на зголемениот обем на организирани терористички акти за чии ефекти популацијата е добро информирана.

Потребно е надлежните органи и институции да превземат значајни и решителни мерки во борбата со терористичките организации на сите полиња. Потребна е изработка на соодветна легислатива која ќе даде контрола и ќе го ограничи степенот на меѓусебна комуникација на терористичките организации.

5. Прашање: Тероризмот е последица на:

	Расна нетрпеливост	Религиозна нетолеранција	Политичко убедување	Економски мотив	Нелигитимна борба за остварување на политички цели	Responses
All Data	6 (6%)	26 (26%)	19 (19%)	17 (17%)	61 (61%)	100

Анализа на резултатот од анкетата:

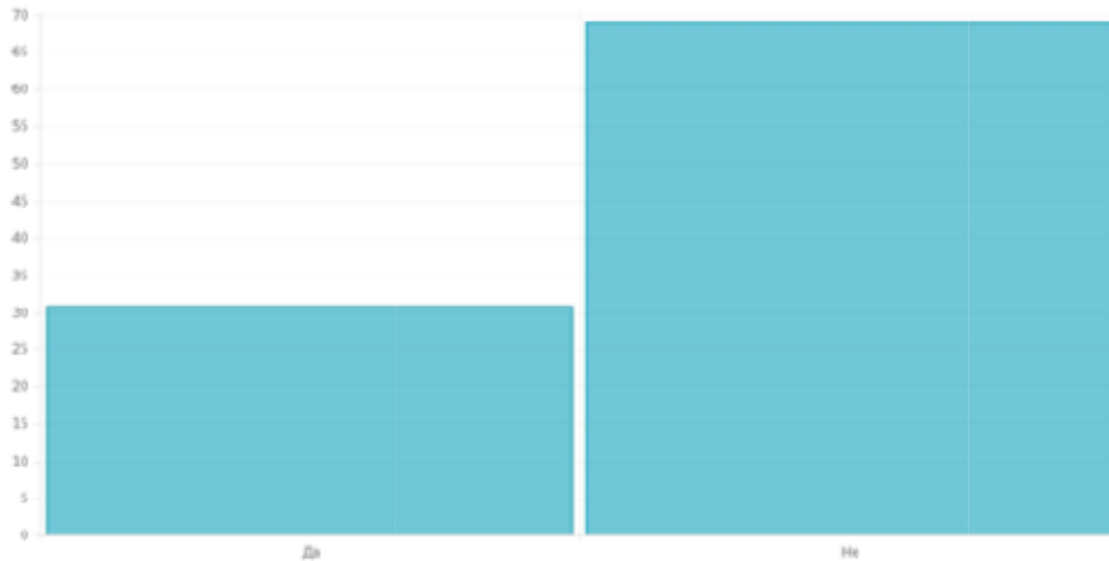
Од 100 испитаници на анкетата најмногу одговорија дека тероризмот е последица на Нелигитимна борба за остварување на политички цели 61%, религиозна нетолеранција 26%, политичко убедување 19%, економски мотив 17% и расна нетрпеливост 6%.

Во дел од оваа анализа може да се забележи дека испитаниците најмногу одговорија дека тероризмот е последица на нелигитимна борба за остварување на политички цели. Потоа исто така важен мотив е и религиозната нетолеранција додека расната нетрпеливост не е толку значаен фактор. Економскиот мотив на извршителите на терористичките дела е значаен но не и пресуден фактор.

1. За ефикасно сузбивање на тероризмот потребно е да се унапредат или корегираат политиките
2. Да се изврши политичко влијание на популацијата склона кон тероризам
3. Да се делува превентивно во сферата на религиозната толеранција
4. Преку социјалните медиуми да се промовира мир
5. Да се воведат различни програми за едукација
6. Будење на јавната свест

6. Прашање: Дали сметате дека во вашата средина има директна закана од тероризам?

	Да	Не	Responses
All Data	31 (31%)	69 (69%)	100

Анализа на резултатот од анкетата:

Од 100 испитаници на анкетата одговорија дек во нашата средина нема директна закана од тероризам 69%, додека другите испитаници одговорија дека има директна закана 31%.

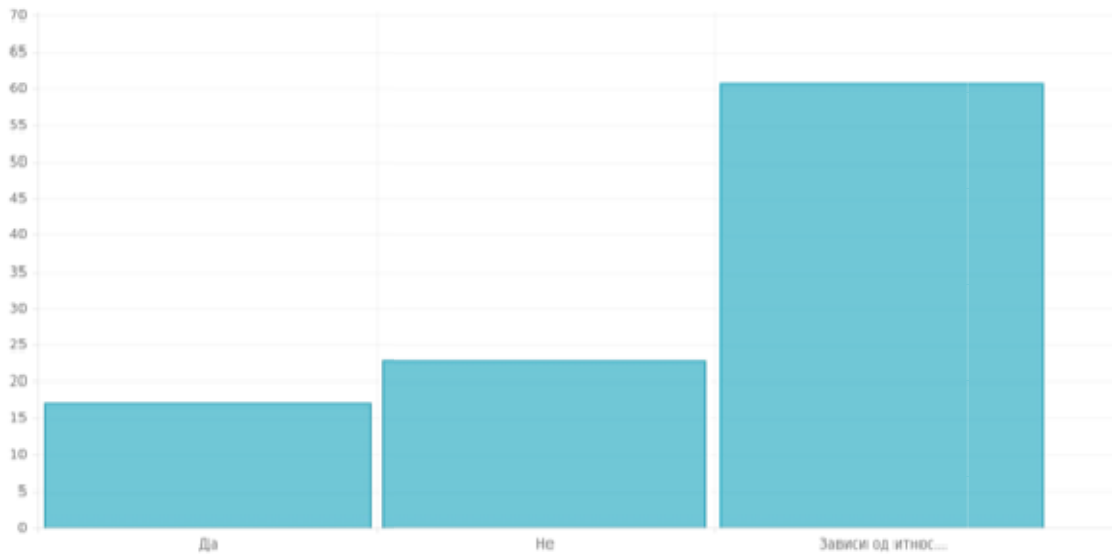
Може да се забележи дека испитаниците одговорија дека во нашата средина не постои директна закана од тероризам, но со постојаните модерните комуникации им овозможуваат на терористите полесно да формираат облици на организирани групи заради извршување кривична дела поврзани со тероризмот. Нашата држава е дел од европското семејство и е земја членка на организации за борба против тероризмот.

Со оглед на фактот дека испитаниците одговорија дека нема закани, сепак треба да се внимава за да има поголема контрола на информациите кои се објавуваат на интернет и навремено да се реагира односно да се спречи доколку има сомнителни случки/потези.

Географски аспекти на тероризмот

7.Прашање: Дали би патувале на место за кое знаете дека има закани од тероризам, а имате неодложна потреба ?

	Да	Не	Зависи од итноста	Responses
All Data	17 (17%)	23 (23%)	61 (61%)	100

Анализа на резултатот од анкетата:

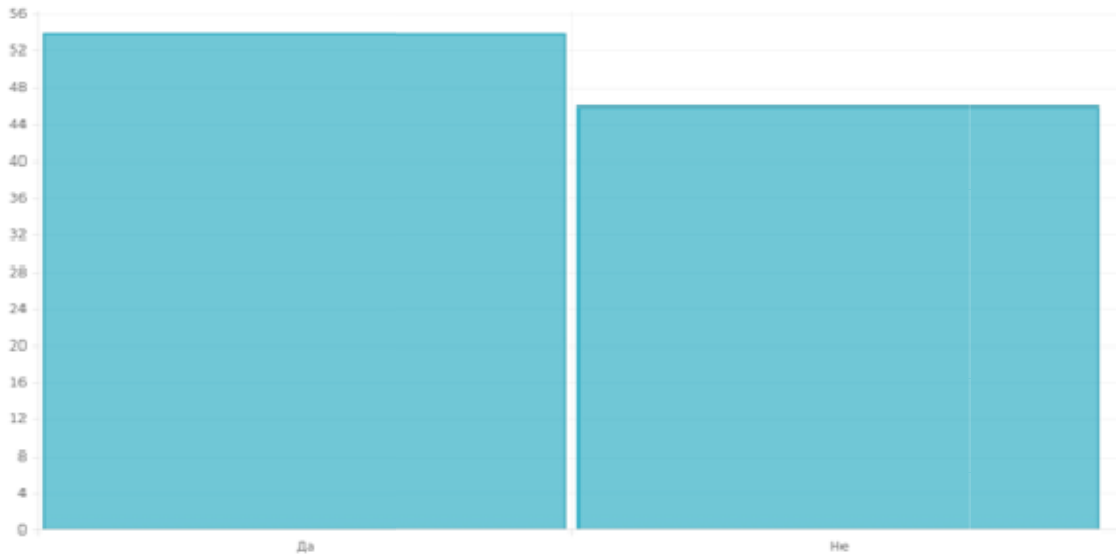
Од 100 испитаници на анкетата на ова прашање најмногу одговорија на зависи од итноста 61%, одговорија негативно 23% и би патувале 17%.

Може да се забележи дека иако свесни за опасноста од тероризам во случај на итни потреби повеќето од луѓето би патувале. Ова укажува дека голем дел од луѓето и покрај опасност од терористичка закана сепак итните потреби ги ставаат на место пред нивната безбедност.

Потребно е да се едуцира населението како да постапи во случај на соочување со терористички акт (известување, давање на прва помош, пријавување, соработка со другите засегнати и сл).

8.Прашање: Дали сметате дека побогатите држави се позагрозени од посиромашните во однос на тероризмот?

	Да	Не	Responses
All Data	54 (54%)	46 (46%)	100

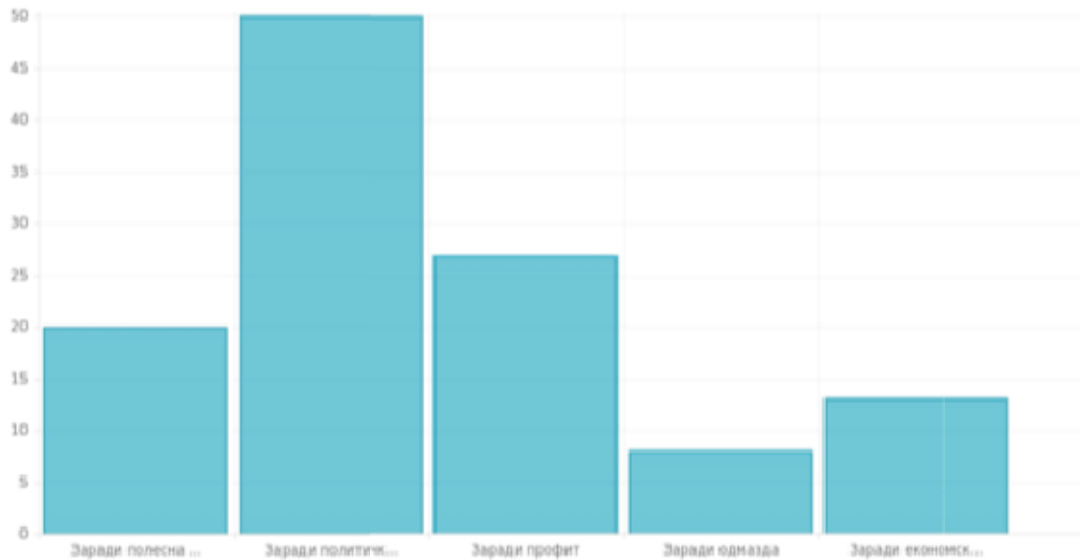

Анализа на резултатот од анкетата:

Од 100 испитаници на анкетата на ова прашање одговорија со да 54% , додека 46 одговорија со не. Може да се заклучи дека кај побогатите држави има незначително поголема опасност од терористички акти отколку кај посиромашните. Без разлика на економската состојба, други фактори се побитни во однос на опасноста од терористички закани.

9.Прашање: Зошто тероризмот е повеќе развиен во некои држави за разлика од другите?

	Заради полесна можност на организирање	Заради политички цели	Заради профит	Заради одмазда	Заради економска ситуација	Responses
All Data	20 (20%)	50 (50%)	27 (27%)	8 (8%)	13 (13%)	100

Анализа на резултатот од анкетата:

Од 100 испитаници на ова прашање одговорија дека 50% е заради политички цели, 27% заради профит, 20% заради полесна можност за организирање, 13 заради економска ситуација и 8% заради одмазда.

Може да се забележи дека земјите во кои терористите можат да остварат политички цели се поатрактивни за терористички акти. Профитот има помал удел пред можноста за полесно организирање. Економската ситуација не е толку битна а незначителен дел од популацијата мисли дека одмаздата не игра голема улога во организирање, планирање и извршување на терористички акти.

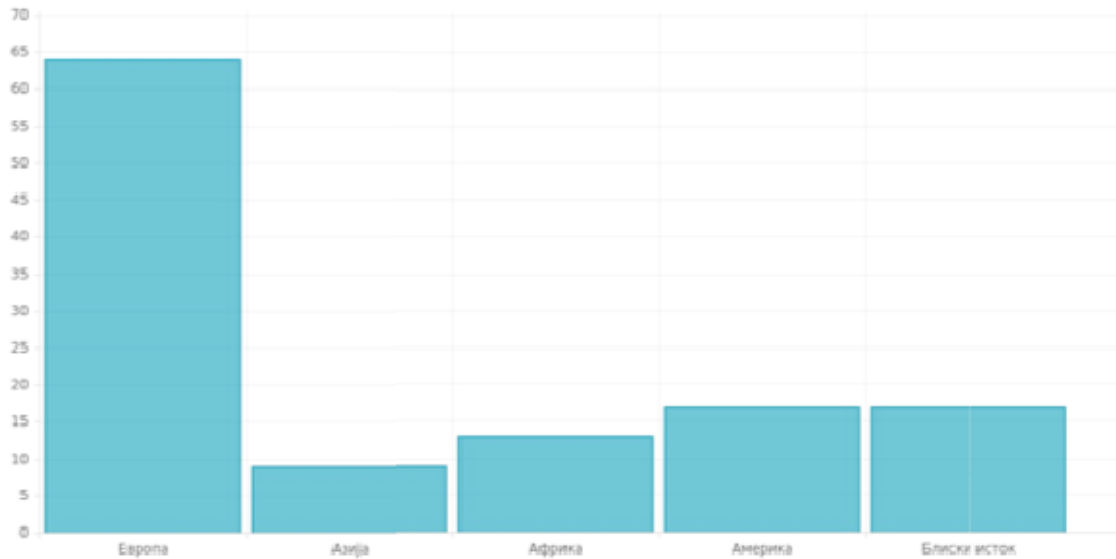
Тероризмот има политичка мотивација и заднина.

Економската ситуација во дадена земја иако е олеснителна околност за тероризам сепак не игра битна улога

Профитот и полесната можност за организирање имаат скоро ист а не толку значаен удел. Одмаздата не е толку значаен фактор во тероризмот.

10.Прашање: Според вашето мислење кој регион во светот е најзагрозен од можен тероризам?

	Европа	Азија	Африка	Америка	Блиски исток	Responses
All Data	64 (64%)	9 (9%)	13 (13%)	17 (17%)	17 (17%)	100

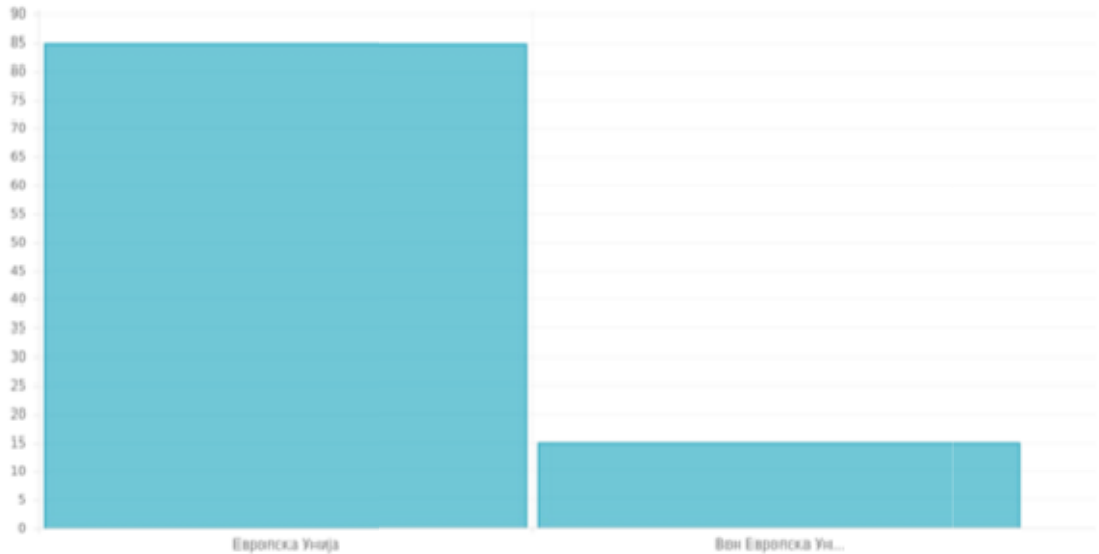
Анализа на резултатот од анкетата:

Од 100 испитаници одговорија дека најзагрозен регион од може тероризам е Европа со 64%, Америка 17%, Блиски Исток 17%,Африка 13% и Азија 9%.

Европа е позагрозен регион во однос на останатиот дел од светот. Ова може да се должи заради големиот број на мигранти и заради можноста да се изврши определено политичко влијание.

11. Прашање: Во Европа кој според вас регион е најзагрозен:

	Европска Унија	Вон Европска Унија	Responses
All Data	85 (85%)	15 (15%)	100

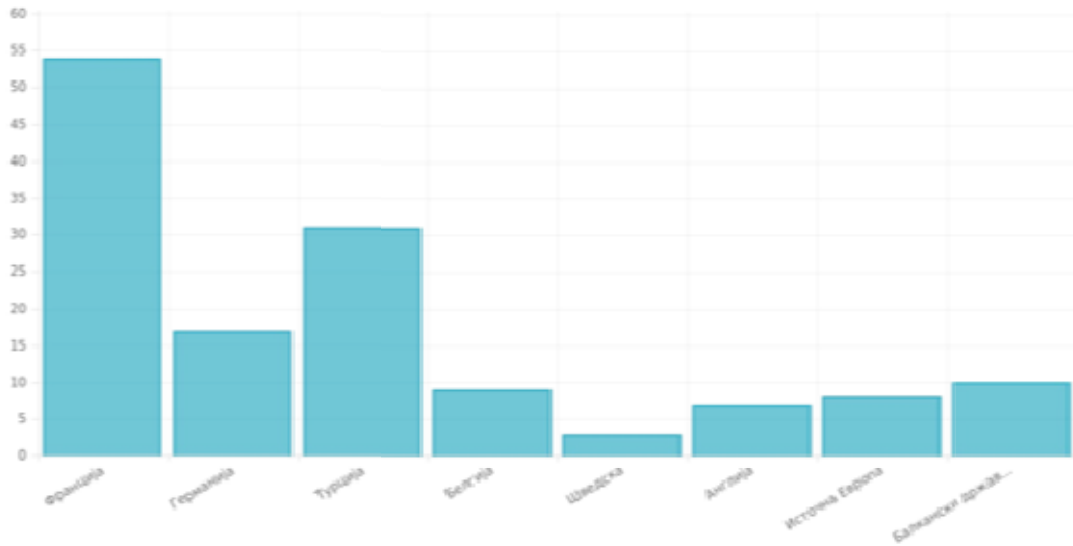
Анализа на резултатот од анкетата:

Од 100 испитаници на анкетата одговорија дека Во Европа најзагрозен регион е Европска Унија 85%, додека Вон Европска Унија е 15.

Европската Унија е позагрозена во однос на Вон Европска Унија заради големиот број на мигранти и заради можноста да се изврши определено политичко влијание. Европската Унија е важен политички и економски фактор во светот. Заради тоа кај определена популација од радикални елементи која коренот го има надвор од ЕУ, сака да изврши определени политички влијанија за чии цели користи бројни терористички методи.

12. Прашање: Од наведените држави во Европа која според вас е најзагрозена:

	Франција	Германија	Турција	Белгија	Шведска	Англија	Источна Европа	Балкански држави	Всеповес
All Data	54 (54%)	17 (17%)	31 (31%)	9 (9%)	3 (3%)	7 (7%)	8 (8%)	10 (10%)	100

Анализа на резултатот од анкетата:

Од 100 испитаници на анкетата одговорија дека најзагрозена држава во Европа е Франција 54, потоа следува Турција 31%, Германија 17%, Балкански држави 10%, Белгија 9%, Источна Европа 8%, Англија 7% и Шведска 3%.

Може да се забележи дека Франција и Турција се најзагрозени односно погодени од терористички акти во последните неколку години каде што има многу жртви и потребно е да се засилат безбедносните сили. Но покрај овие држави и другите имаат опасност од тероризам. Потребни се пообемни акции и мерки од страна на власта.

13. Прашање: Дали сметате дека некои држави го потпомагаат тероризмот ?

	Да	Не	Responses
All Data	97 (97%)	3 (3%)	100

Анализа на резултатот од анкетата:

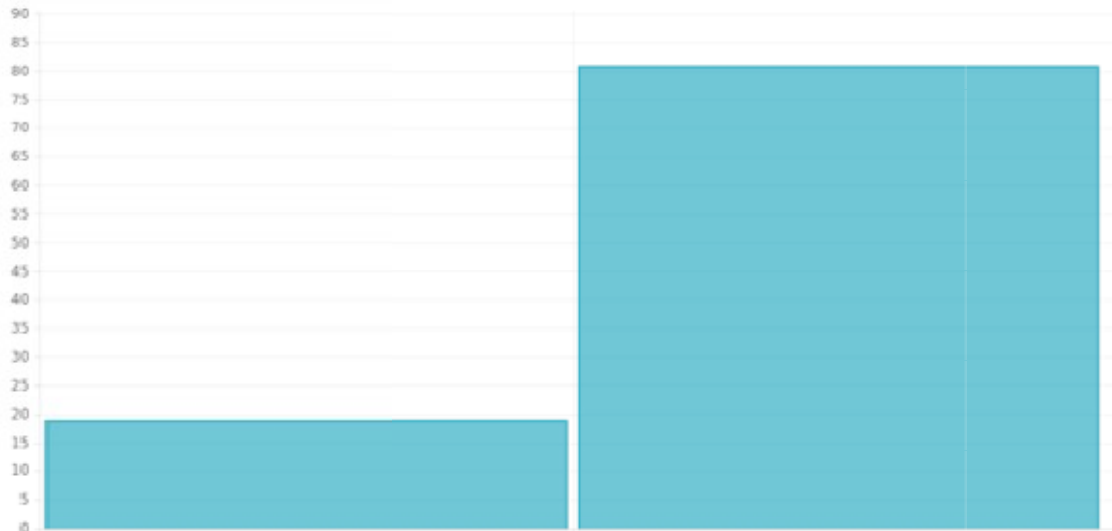
Од 100 испитаници на ова прашање одговорија дека државите го потмомагаат тероризмот со 97%, додека 3% одговорија негативно.

Со оглед на фактот дека терористичките акти се секојдневни настани, терористичките организации се финансирани од други држави за да направат страв и несигурност на граѓаните.

Мерки за заштита

14. Прашање: Дали мислите дека вашата држава презема доволни мерки за спречување на тероризмот?

	Да	Не	Responses
All Data	19 (19%)	81 (81%)	100

Анализа на резултатот од анкетата:

Од 100 испитаници на ова прашање одговорија дека нашата држава не презема доволни мерки тоа се 81%, додека другите кажаа дека презема доволни мерки 19%.

Со оглед на фактот дека немало посериозни терористички акти во нашата земја, сепак секоја држава треба да биде спремна и обучена за идните настани што може да бидат.

Се покажа дека ниту една држава не е имуна од терористичките напади, како и тоа дека не може сама да и се спротивстави на оваа глобална закана која предизвикува страв и несигурност кај населението. Затоа повеќе е потребно навремена информирања како и да се воведат побезбедносни мерки за пред да се случи таков терористички акт.

15. Прашање: Кои според вас би биле најуспешни превентивни мерки за заштита од тероризам преку социјалните медиуми?

Mediumite da ja kazuvaat vistinata za nastanite povrzani so terorizmot i navreme kolku stc e mozno da se reagira
Да се укинат социјалните страни
Da se ukine facebook i instagram
Со донесувањето на законска регулатива која би го регулирала интернет просторот во рамките на етичките прописи за медиумско известување
Neznam
Точна i навремена информација
Neznam
Voveduvanje na onlajn kampanji
/
Poveke ds se educiraat mladite lica
/
Nemam mislenje
Da se namali protokot na informacii koga ima големи настани
Da se ukinat socijalnite mrezi
Точна да е информацијата на mediumite
Ne znam
Mediumite da ja prikazuvaat vistskata situacija sto se slucluva
Da ne se objavuvaat informacii po socijalnive mrezi
Informiranje
Ne znam
.
Се додека постојат социјалните медиуми ќе бидат од голема корист за терористите
Da gi informiraat lugeto za moznite mesta na napad cokolku postoi somnez
..
Zabrana na socijalnite mrezi za zabraneti i opasni podatoci i informacii
Полоциските служби повеќе да реагираат.
Da ne se objavuvaat Informacii ya големи настани po socijalnite strani
Да се формира ИТ антитерористички оддел кој ќе вршат контрола над социјалните медиуми
Neznam
/
Повеќе известувања

Da se informira za slucuvanjeto vo sto porealna forma, namesto taa sto e izmatkana so politicki celi

Ne znam

Preku socijalnite mrezi da se promovira mir i da se ima razbiranje i tolerancija za razlichni religii, mislenja i kulturi, preku razlichni programi za edukacija i budenje na javna svest

Facebook

Da se pocituva sekoja drzava da ne ima vojna za svoi personalni interesi

Sd

Preku mediumi

Ne znam

Kontrola na protokot na informacii na socijalnite mediumi. Placiraње на информации кои превентивно ќе делуваат на тероризмот. Следење на терористичката комуникација.

Развивање на свесноста и пласирање на информации кои се спротивни на терористичката идеологија

Da ima pravna kontrola кои ќе ги регулира и ќе биде нивен коректив.

Онлајн кампањи

Podobar ekonomski i sovijalen zivot

Da ne se ozjavuvaat sto i kako poseduva edna drzava da s ima svoi merki za pretpazlivost a ne da se kopira od drugite

.

....

Poglema kontrola na izvoz i uvoz na oruzje

Ne znam

Следење на сомнителна активност на социјалните мрежи.

Preesuвање на информациите преку социјалните медиуми за mozni teroristicki akcii i izbegnuвање на mesta kade ima masovnost

Poveke da se educiraat lugeto vo zagrozeneite zemji kade sto ima opasnost od terorizam

Da se namali spodeluvanje informacii na socijalnite mrezi

Поголема контрола на социјалните мрежи

Ne znam

Прекин на објавување лични информации на корисниците

Терористички напади инспирирани несомнено се предмет на соработката од социјалните медиумски компании кои имаат исклучително етаблиран систем како (фејсбук, јутјуб, твитер), во борбата против пропаганда и ширењето на омразата

Da nema korumpiranost i politicki interesi i da se nastojuва da se odrzhuва мирот во државата predupreduвање

Ne znam

Nemoznost i reakcija od nadleznite organi za protesti i povik na omraza

Da gi informiraat lugeto za mozните mesta na napad za da ne se dvizat tamu

Ne znam

...

Nema takvo nesto

internet bezbednost

Poveke kontrolan na socialnite mrezi

Navremeno i celosno informiranje za nacirite i mehanizmite za prijavuvanje na odredeni aktivnosti na socijalnite mrezi, кои mozat da vodat kon ili poddrzhuvaat terorizam.

No coment

Pratenje na komunikacija na lica кои се osomniceni kako potencialni teroristi ili кои се povrzani со tie lica

Vistinata

Da se kazuva vistinata

1. Наремено идентификување на причините за тероризам 2. Идентификување кои социјални медиуми се употребуваат за поттикнување на тероризам и комуникација помеѓу терористички групи 3. Лоцирање на пропагандата која се шири преку социјалните медиуми 4. Инфилтрација и сузбивање на пропагандата и регрутацијата на луѓе за терористички активности преку социјалните мрежи 5. Зајакнување на техничките средства и капацитети за борба против сајбер тероризмот 6. Подобрување на социјалниот, економскиот и општествениот статус на најранливите лица

Зајакнување на капацитетите безбедносните структури

Анализа на резултатот од анкетата:

Од 100 испитаници, 32% одговорија дека не знаат кои би биле најдобри превентивни мерки. Дел од испитаниците одговорија да се намали протокот на информации на социјалните мрежи и да се укинат фејсбук, твитер, инстаграм, друг дел одговорија медиумите да ја кажуваат точна информација и колку што е можно побрзо да се реагира. Исто така да се едукацираат младите лица и да се воведат онлајн кампањи. Групно организирање на народот и зголемување на јавната свест дека постои опасност од тероризам и создавање на антитерористички групи кои се против тероризмот и последиците кои ги носи со себе. Како најуспешна превентивна мерка за заштита од тероризмот одговорија дека треба да се зајакнат капацитетите на безбедносните структури за борба против сајбер тероризмот, Инфилтрација и сузбивање на пропагандата и регрутацијата на луѓе за терористички активности преку социјалните мрежи и да се подобри социјалниот, економскиот и општествениот статус на најранливите лица.

Потребно е да обрне повеќе внимание за контрола на протокот на информации на социјалните мрежи со цел да се избегнат несакани терористички акти и државите и службите да соработуваат и да имаат повеќе поддршка.

16. Прашање: Дадете свое мислење како да се подобри севкупната ефикасност во борбата со тероризмот.

Da ima povecke obuli

Da se обезбеди лесен и брз одговор на терористички закани

Soednuvanje so Rusija posto olt: gluposti gi pravi Amerika :)

Poeфикасно дипломатско решавање на меѓународните спорови

treba da se prezemaat savremeni merki ..

Sorabotka na megunarodno nivo

Nema podobruvanje

Zajaknuvanje na kapacitetite vo borbata protiv terorizmot

/

da se namali protokot na informacii na socijalните мрежи

Upareduvanje na bilateralna i multilateralna sorabotka

Не знам

Da se zajakrat bezbednosnite sili

Da ne se vrednuva cuwstvoto za odmazda kcja ja siri svetskata media

Ne znam

Da se zajakrat bezbednosnite sili i da ima sorabotka megju drzavite

Organiziranje simulacija

Da ima pravda

Rn

Da se njacaat bezbednosnite edini i.

Samo mir vo cel svet

Не знам

Севкупната ефикасност може да се подобри со подобро организирање на безбедносните сили и агенции

Доклку терористичките акти се поврзани со определена идеологија, тогаш е потребно да се развива контра идеологија.

Da se blokiraaat izvorite na finansiski sredstva.

Da se blokiraaat izvorite кои терористичките организации ги снабдуваат со оружје и други технички средства.

Da se развиваат сите форми на општествена самозаштита од тероризам.

Сметам дека е невозможно да се спречи тероризмот.

Поголема заштита на поопасните места

Da it

Da se vrati vojnot rok za site i za maz i za zeni

...

...

Graganite da bidat poveke informirani za moznosta na terorizam vo rivnata drzava,sekcio i vo okolrite

Ne znam

Искрено, не би знаела. До сега ниту една акција не била доволно ефикасна.

Podobio organiziranje i funkcioniranje na drzavnite institucii

Da se slozivaat site zemii vo svetot zaednicki da se borat i da ja onemoznot organizaciite kai gi pravat ovie terroristicki dejstvija

Da ima pogolema megusebna sorabotka megju drzavite

Зажакнување на безбедносните сили

Ne znam

Интернационална разузнавачка агенција

Da se zajakne koordinacijata i sorabotkata megju drzavite vo borбата против криминалот што може да биде поврзан со тероризмот, вклучувајќи ја и трговијата со дрога во сите негови аспекти,незаконската трговија со оружје ,особено со мало оружје и лесно оружје .

Луѓето да се образуваат по опширно и масовно, и да се разбиваат и апсат тие терористички групи што наведуваат на тероризам и насилство

betalen pretres na izbeglicite

Не знам

Site drzavi vo svetot da sorabotivaat megusebe vo taa borba i da razmenuvaat informaciii

Vladite na site drzavi mora zaedno da rabotat povekje na toa

Drzavite treba da se potrudat da go sprecat organiziranjeto na terorizot.

Da se soediniime kako narod i da покажеме дека можеме повеќе.

Neznam

zajaknuvanje na vnatresnite organi na sekoja drzava

Образованието мислам дека е клучно за борбата против тероризмот

Подобрување на националните механизми за превенција на тероризмот и унапредување на соработката на регионално и глобално ниво.

Nemam mislenja

potrebna e prevencija za cite lica кои се потенцијални терористи како и за повратниците од заробитата каде се водат војни. Пратење на лицата кои регрутираат идни терористи и сл.

Da se vklucat spioni во терористичките организации

поголеми и позасилени контроли на аеродромите границите, трговските центри..

Антитерористички групи и да нема поделби помеѓу народите по било која основа.

/

Меѓународна соработка која има за цел да се постигне поголема активност во борбата против тероризмот

Tolerancija i lobovta

So povekje informirani okolu vistinata

Zajaknuvawe на капацитетите на државните институции вклучени во борбата против тероризмот.

истражување, анализа и размена на искуства на полето на спречување и ширење на тероризам вклучувајќи сајбер тероризам, меѓународна соработка и размена на информации

Контрола на проток на информации на интернет

Анализа на резултатот од анкетата:

Од 100 испитаници на ова прашање, 28% одговорија дека не знаат како да се подобри севкупната ефикасност во борбата со тероризмот. Додека другите испитаници одговорија дека треба да се унапреди билатералната и мултилатералната соработка со цел да има поефикасно дипломатско решавање на меѓународните спорови. Исто така да има поголема ангажираност на полицијата, тајните служби како и ангажираност на војската на граничните премини информираност на сите граѓани во врска со тероризмот, да има јавни дебати и трибини за тероризам итн. Да се подобри севкупната ефикасност во борбата со тероризмот потребно е навремено разоткривање и разоблилување на вистинските терористи односно главните финансиери и оние кои ги градат и поддржуваат тие келии снабдуваат со оружје и други технички средства поради нивни гео политички и економски профит, исто така да има поголеми и позасилени контроли на аеродромите границите, трговските центри.

Со оглед на фактот дека 28% од испитаниците одговорија дека не знаат како да се подобри севкупната ефикасност во борбата со тероризмот потребно е да се едуцираат младите за да се разбуди јавната свест бидејќи во ваков случај како што е тероризмот треба да се заштитат и да се преземат мерки за намалување на овие терористички акти.

5.2 Резултат од интервју

Интервју како методологија на истражувањето ќе биде користено во овој труд. Со цел да се соберат релевантни податоци за тоа како во услови на превенција на закани од тероризам делуваат релевантни организации, лидерите на некои од овие организации кои ќе бидат достапни ќе бидат интервјуирани. Ова ќе биде изведено со однапред дефинирани прашања. Интервјуто ќе биде изведено со одговорни лица од Република Македонија кое ќе има за цел да даде насоки и пристап кон алализата на состојбите во Турција и Франција.

Тероризмот постои уште од многу одамна, уште од праисторијата, а до ден денес е развиен во еден современ облик. Во современото општество претставува голема закана во кое предизвикува страв и се потребни превентивни мерки за заштита од терористичките акти. Со цел да се дојде до релевантни податоци направено е интервју со лице од безбедностните структури релевантно за дадената проблематика.

1. На прашањето дали глобалните закани од тероризмот се рефлектираат во нашата држава и какви се директните закани по нашата безбедност, тој одговори дека глобалните закани се рефлектираат во нашата држава бидејќи тероризмот како глобална закана влијае насекаде во светот и предизвикува кај населението страв и чувство на несигурност и опасност по нивниот живот. Од причина што конкретно во нашата држава постојат поединци кои што за одреден паричен надомест се регрутираат да војуваат за потребите на одредени земји каде што има појава на тероризам. Директните закани влијаат на целокупната состојба кои покрај чувството на граѓаните на несигурност и страв во нашата држава влијае и на економски, политички карактер.
2. За современите текови на организација на тероризмот во сферата на модерните начини на комуникација и колку е нашата средина дел од тоа, тој одговори дека модерните начини на комуникација им овозможуваат полесно да формираат облици на организирани групи заради извршување кривична дела поврзани со тероризмот. Дел сме од таа средина бидејќи во изминатиот период се имаат случено настани

односно кривични дела со оглед на фактот дека нашата држава е дел од европското семејство и е земја членка на организации за борба против тероризмот

3. Дали терористичките организации стануваат се помоќни и побројни во современото општество, одговори дека имајќи во предвид дека тероризмот претставува глобална закана во светот терористичките организации преку извршување на кривични дела и контрола поврзани со продажба на дрога, оружје, како и бизниси поврзани со продажба со нафта со што од таквиот профит тие ги финансираат терористичките организации со што им се овозможува насекаде во светот да дејствуваат и така тие го добиваат епитот на моќни и побројни во светот.
4. Кои се најефективни мерки за одбрана од глобалните закани од тероризмот и како превентивно да се делува во сферата на комуникациите преку социјалните мрежи, одговори дека благовремено информирање на јавноста од ризиците за појави на глобалните закани од тероризмот, обуки или информирање за препознавање на закани од тероризам. Интензивен и интердисциплинарен пристап на разузнавачките служби на меѓународно ниво и нивно превентивно дејствување со преземање на соодветни мерки и дејствија заради спречување на вршење кривични дела поврзани со тероризмот на одреден регион како и фаќање на нивните сторители, а со цел истиот да не премине на друга територија. Да не се посочуваат објекти од витален карактер и да не се промовираат јавни места каде што ќе се одржуваат разни манифестации и ќе се очекува масовна излезеност на граѓани. Да има интензивна обука на службите за борбата против тероризмот. Преку социјалните мрежи да се промовира мир, да се разменуваат мислења и да се воведат различни програми за едукација и будење на јавна свест.

6. Начини на справување со терористички закани во Турција и Франција

Турција и Франција се земји под константна закана од тероризам кои имаат одредени карактеристични специфики.

Турција е земја со доминантно исламско население и нападите ги изведуваат исламски радикални групи исто како и во Франција.

Франција е Европска земја во која исламското население е малцинско, а заканата од тероризам е од истите исламски радикални групи.

6.1. Турција во борба против современиот тероризам

Познатата терористичката организација ИСИС не претставува сериозна опасност за Турција, бидејќи таа е само привремена закана која за краток период ќе ги изгуби своите способности и ресурси.

Кога ИСИС ќе започне да ги губи интереси, тие ќе се фокусираат на главната област Ирак. Тие би можеле да предизвикаат самоубиствени напади, како до сега што беше направено во Истанбул.

Курдското прашање е многу значајно, бидејќи со тоа тероризмот нема да запре во Турција. Курдско-турскиот е конфликт кој се одвива помеѓу различни курдски групи и турската влада. *Во последната година ПКК ги интензивираше нападите во земјата против цивилните и воените цели. На пример, милитантните Курдистански соколи на слободата ја преземаа одговорноста за бомбашки напади во Истанбул и на други локации во кои 9 лица загинаа. Дополнително, екстремистите беа насочени кон демократските структури на Турција, вооружен напад врз судиите на Државниот совет кој резултираше со смрт на еден судија и повреда на уште 4 лица.*²⁵ Има неколку курдски вооружени групи кои само неколку од нив се активни, а тоа е ПКК. ПКК не е ниту милиционерска група, туку е Слободна Сириска армија, вооружена и политичка група која беше формирана во 1978 година од курдски националисти.

²⁵ Yonah.Alexander(2008): Edgar H. Brenner Serhat Tutuncuoglu Krause. Turkey: Terrorism, Civil Rights, and the European Union 1st Edition. Routledge. NY. Стр:22

ЕУ, САД, НАТО и Турција ја сметаат ПКК како терористичка организација, тоа е поради што тие се сојузници на Турција, а додека Обединетите нации, Русија, Кина, Швајцарија и многу други земји кои не се членки на ЕУ и НАТО, не ја гледаат ПКК како терористичка организација. Според нив, нема причина да се додаде ПКК на нивната терористичка листа, иако Турција се обиде да ги убеди со својата дипломатската, економската и политичката моќ.

Помеѓу армиските трупи и ПКК во Турција имаше повеќе судири, и со тоа Турција потроши повеќе од 400 милијарди долари во конфликтот во кое главно се воени трошоци. Повеќе пати Европскиот суд за човекови права ја осуди Турција за систематско извршување на курдските цивили. До ден денес постои вооружен конфликт помеѓу ПКК и Турција.

После сите овие секојдневни терористички напади во Турција се преземени засилени мерки за безбедност, откако силите за безбедност предупредија за можни терористички напади во големите градови, туристички објекти и туристичките центри. Зголемена е безбедноста на пристаништата, како и јавниот транспорт во Истанбул. Центарот на плоштадот Таксим се чува деноноќно, додека парковите се затворени. На некои излези и влезови во градот се организирани патроли кои вршат проверки на автомобилите, за да се спречи превезување на експлозиви. Исто така дополнителни мерки за безбедност се воведени во големите трговски центри во Истанбул, Анкара и во други туристички градови на земјата. Во туристичките центри по морињата мерките за безбедност се дискретни, за да не се исплашат туристите, бидејќи туристичката сезона е во полн замав.

6.2. Франција во борба против современиот тероризам

Прилагодувањето кон француските антитерористички политики трае неколку децении и вклучува промени на институционално и организациско ниво. Оценувањето на овие две независни нивоа помага да се разликува Франција од остатокот во светот во однос на нејзиниот пристап кон борбата против тероризмот.²⁶

²⁶ U.S. Government (2018): U.S. Military. Department of Defense. Michael Meyers New Terrorism in France - Impact of Transnational Salafist Muslim Jihad Recruiting Wayward Youth With a Narrative of Renewed Identity, Social Media Radicalization and Lone Wolf Islamist Attacks. Kindle edition. United States

Француската влада изложи начин на кој планира да ја засили борбата против тероризмот, како дел од новата програма за кој се надева дека ќе ја замени вонредната состојба на земјата.

Терористите со нивните терористички акти ги насочуваат кон концертите, спортските настани и национални настани во Франција, Стад де Франс и на големата прослава на огномет во Бастилја во Ница. За да се бори против овие терористички акти, владата сака да дозволи полицијата да воспостави области на заштита околу местата за кои се смета дека се изложени на ризик од терористички чин, но не се знае дали овие периметри ќе бидат привремени или трајни.

За време на турнирите на Евро 2016 биле изградени огромни огради околу Стад де Франс. На почетните точки на Тур де Франс, или големите фестивали, полицијата дозволи многу видливо безбедносно присуство со кое има и честа проверка на багажот. Возилата што се присутни околу овие настани исто така се подложни на претрес од страна на безбедносните сили и доколку возачот одбие да се придржува до него, тој ќе мора да ја напушти областа.

7. Компаративна анализа за случаите на Турција и Франција

Турција е унитарна, уставна република кое има големо и длабоко античко културно наследство. Во Турција доминира исламот, но живеат и помали христијански и јудејски заедници. Последните неколку години конфликтот со курдите се повеќе добива голем замав. Терористичките напади кои се спроведени од страна на курдските сепаратисти во разните делови од државата се продолжува и претставува сериозна безбедносна закана. Турција со развиениот туризам е движечка сила, но постојаните терористички напади што ја погодија земјата значително го спречија капацитетот да привлечат странци. Исламските милитантни групи директно ги насочуваат туристите во Истанбул, каде курдските сепаратисти спроведоа бомбашки напади на пренатрупаните туристички места и со ова се истакнува зголемениот трошок на тероризмот врз турската економија.

Франција е демократска држава во која главна религија е католичката која има 64 %, додека 5 % од населението се муслимани. За Франција претставуваат опасност муслиманите и затоа е постојано нападната поради тоа што тие учествуваат во борбата против ИСИС на просторот на Сирија и Ирак. Франција е активна против анти-ИСИС коалицијата веќе со години, почнувајќи од северна Африка кога се вклучи во воената агресија против Либија, која е предводена од САД во 2011 година.

Потеклото на емигрантите е од поранешните колонии кои сакале да емигрираат во Франција за да имаат подобар живот, но сепак од друга страна тие имаат омраза кон французите која е пренесена од генерации заради француското колонијално минато заради местата како Алжир и Тунис од каде што потекнуваат поголем дел од радикалните симпатизери на ИСИЛ.

Современиот тероризам во овие две земји е многу развиен и влијае на целокупната состојба врз државите, и тие постојано бараат нови начини како да се справат со ова глобално зло кои се константно подложени под терористички закани. После повеќе терористички напади кои се случија овде, тие ги зајакнаа безбедносните сили, имаат подобра координација и се повеќе обучени пред да се случи таков акт.

Затоа француската влада воведо начин во кој ја засили борбата против тероризмот. Владата воспостави области на заштита околу местата за кои смета дека се изложени

на ризик од терористички чин. Познатите турнири кои се одржаа на Евро 2016 биле изградени огромни огради кое има постојана проверка од безбедносните сили.

После секојдневните напади во Турција се преземени различни засилени мерки за безбедност во поголемите градови, туристичките објекти како и во туристичките центри. Со дополнителните мерки се намалија терористичките акти и со ова се зголеми јавната свест за да внимаваат на денешниот предизвик.

Заклучок

Последните неколку години терористичките напади се страшно злосторство кое постојано ја шокира цела Европа и светот. Убиени се сосема недолжни луѓе и единственото исправно нешто што може да се направи во овој момент е градењето масовна солидарност и заедничка борба против тероризмот, без геополитички интереси, зашто во спротивно ваквите страшни настани во Европа ќе станат сè почеста појава.

Во овие критични ситуации мора со своите сили да им се спротивставиме на оние опасни нагони кои луѓето во моменти на вакви кризи често ги водат во нетрпеливост, расизам, ксенофобија и исламофобија. Обединетата борба на сите народи, против тероризмот, мора да стане нова стварност и одговор на мракот кој се шири над светот

Од добиените резултати од анкетата може да се заклучи дека најпогодени земји од тероризам се Франција и Турција. Со тие мерки што ги воведоа ги намалија терористичките акти, но ќе треба и понатака да се борат и да внимаваат да не дојде пак до поголем број жртви. Потребна е постојано претпазливост и да се мисли како да се воведат нови начини како целосно да се искоренат терористичките организации.

Од резултатите од интервјутото може да се заклучи дека тероризмот претставува глобална закана во светот. Терористичките организации со продажбата на дрога, оружје, како и бизниси поврзани со продажба со нафта со што од таквиот профит тие ги финансираат терористичките организации со што им се овозможува насекаде во светот да дејствуваат и така тие го добиваат епитот на моќни и побројни во светот.

Како најефективни мерки за одбрана од глобалните закани од тероризмот би било навременото информирање на јавноста од ризиците за појави на глобалните закани од тероризмот, обуки или информирање за препознавање на закани од тероризам. Интензивен и интердисциплинарен пристап на разузнавачките служби на меѓународно ниво и нивно превентивно дејствување со преземање на соодветни мерки и дејствија заради спречување на вршење кривични дела поврзани со тероризмот на одреден регион како и фаќање на нивните сторители, а со цел истиот да не премине на друга територија. Исто така да не се промовираат јавни места каде што ќе се одржуваат разни манифестации. Да има постојана обука на службите за борбата против тероризмот. Преку социјалните мрежи да се промовира мир, да се разменуваат мислења и да се воведат различни програми за едукација и будење на јавна свест.

Во студија на случајот Франција и Турција и двете земји се под постојани закани од терористичките организации кои и понатака се борат со овој денешен предизвик. И двете земји најдоа начини за поголема ефикасност за нивно превентивно дејствување со преземање на соодветни мерки и дејствија за поголема идна безбедност.

Во современиот свет закани од тероризам се значително поголеми поради техничко технолошките придобивки на олеснета комуникација на глобално ниво. Тероризмот ги користи современите начини на комуникација за: организација, регрутирање, лесна меѓусебна комуникација и криминални активности од кои може да се финансира

Свесноста за закани од тероризмот кај засегнатиот население се зголемува и со тоа се остварува подобра организација на борбата против тероризмот.

Како главни фактори во борбата против тероризмот се: специјалните делови од воено-полициските и безбедностните структури, додека главни мерки во борбата против глобалниот тероризам се: контрола на информативниот простор, едукација на населението, превентивни активности, усогласување на законските акти и капацитети.

8. Библиографија

1. **Akbar M. J. (2002):** *The Shade of Swords: Jihad and the Conflict between Islam & Christianity*, London: Routledge
2. **Andrew Silke(2011):***The Psychology of Counter-Terrorism*. Routledge
3. **Bjorgo, T. (2005):** *Root Causes of Terrorism: Myths, Realities, and Ways Forward*. New York and London: Routledge
4. **Cosar.Unal. M (2012):** *Counterterrorism in Turkey: Policy Choices and Policy Effects toward the Kurdistan Workers' Party (PKK) (Extremism and Democracy) 1st Edition*. Routledge. USA. Canada
5. **Carmen.Cook(2018):** *The Influence of Social Media*. Kindle Edition
6. **Devin.R(2009):***Springer; James L. Regens; David N. Edger. Islamic Radicalism and Global Jihad*. Georgetown University Press
7. **David J. Whittaker(2004):** *Terrorists and Terrorism in the Contemporary World*. Routledge
8. **David A.Charters(1994):** *The Deadly Sin of Terrorism: Its Effect on Democracy and Civil Liberty in Six Countries*. Greenwood Press
9. **Emma.Briant(2016):** *Propaganda and counter-terrorism: Strategies for global change 1st Edition* Manchester University Press.
10. **Erbschloe. Michael(2018):***Extremist Propaganda in Social Media: A Threat to Homeland Security 1st Edition*. CRC Press. NW
11. **G.Martin(2015):***Understanding Terrorism: Challenges, Perspectives, and Issues*. California
12. **Gadish.Orna(2017):***Cyber Terror: How It Happens And What We Can Do*
13. **G.Kepel (2017):** *Antoine Jardin. Terror in France: The Rise of Jihad in the West (Princeton Studies in Muslim Politics)*. Princeton University Press. New jersey.
14. **Lule.J.(2015):***Globalization and media. Global village of Babbel. Second edition* Rowman. Littlefield. Lanham. Maryland
15. **Joseph M.Siracusa(2017):** *Aiden Warren .Weapons of Mass Destruction: The Search for Global Security*. Rowman and Littlefield. Maryland

16. **James Lutz (2013)** : *Brenda J Lutz. Global Terrorism. Routledge*
17. **John T. Picarelli** . *The future of terrorism*
18. **Jones Sidney (2013)**. *Terrorism : Myths and Facts*. Jakarta: International Crisis Group
19. **Kremling, Janine (2017)**: *Amanda M. Sharp Parker. Cyberspace, Cybersecurity, and Cybercrime 1st Edition. SAGE Publication. USA*
20. **Michael Burleigh (2009)** . *Blood and rage: A cultural history of terrorism*. Harper
21. **Marc Sageman (2004)**: *Understanding Terror Networks. University of Pennsylvania Press*
22. **Noemi Gal-Or (1991)**: *Tolerating Terrorism in the West: An International Survey. Routledge*
23. **Pippa Norris (2003)**: *Montague Kern Marion Just. Framing Terrorism: The News Media, the Government, and the Public. Routledge*
24. **R. Jackson (2012)**: *Richard. Jackson. Samuel. Justin. Sinclair. Contemporary debates on terrorism. Routledge. NY. 2012.*
- Seib, Philip (2010)**: *Dana M. Janbek. Oliver Boyd. Andrew Hoskins. Global Terrorism and New Media: The Post-Al Qaeda Generation.*
25. **Thomas L. (2014)**: *Thomas L Mcphail. Global Communication: Theories, Stakeholders and Trends*
26. **Volker C. Franke (2005)**: *Terrorism and Peacekeeping: New security challenges. Praeger*
27. **Virginia Held (2008)**: *How Terrorism Is Wrong: Morality and Political Violence. Oxford University Press*
28. **Vamik Volkan (1998)**: *Bloodlines: From Ethnic Pride to Ethnic Terrorism.. Westview Press*
29. **Weinmann Gabriel (2006)**: *Terror on the Internet: The New Arena, the New Challenges 1st Edition. US.cmp:26*
30. **William D. Perdue (1989)**: *Terrorism and the State: A Critique of Domination through Fear. Praeger*

31. Vincenzo Ruggiero(1998):*Nigel South. Ian Taylor. The New European Criminology: Crime and Social Order in Europe. Routledge*

Веб страници:

1. Дарко Тодоровски(2017): *На патот на современиот тероризам.*
Пристапено на 10.01.2018 <http://macedoniatoday.ru/2017>

2. Jason Burke(2016):*How the changing media is changing terrorism.* Пристапено на 20.02.2018
<https://www.theguardian.com/world/2016/feb/25/how-changing-media-changing-terrorism>

3. М-р Јасмин Калач(2017): *Сајбертероризмот како закана кон безбедноста на државата.* Пристапено на 15.01.2018
http://travelsdocbox.com/Eastern_Europe/72622100-Sajber-terorizmot-kako-zakana-kon-bezbednosta-na-drzhavata.html

4. М-р Фахри Сали(2017): *Меѓународен тероризам.* Пристапено на 20.12.2017 <https://www.pravdiko.mk/wp-content/uploads/2017/06/Megjunaroden-terorizm.pdf>